

Naturtypekartlegging i verneområder på Saltfjellet 2010

Torbjørn Høitomt

BioFokus-rapport 2011-8

BIO
FOKUS

Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag fra Fylkesmannen i Nordland gjennomført en naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Totalt ble 46 naturtypelokaliteter avgrenset. Disse fordeler seg på 12 lokaliteter med A-verdi, 27 med B-verdi og 7 med C-verdi. Det har gjennom denne kartleggingen blitt avgrenset et bredt utvalg av naturtyper, med en overvekt av kalkrike områder i fjellet. Til sammen er 67670 daa gitt naturtypestatus.

Nøkkelord

Nordland
Saltfjellet
Naturtypekartlegging
Verdisetting
Kalkrike områder

Omslag

FORSIDEBILDER

Øvre (*Dvergsyre ved Hestvatnet i Bjøllådalen*) Foto: Torbjørn Høitomt

Midtre (*Eldre furuskog i Gåsvatnan LVO*) Foto: Jon T. Klepsland

Nedre (*Kalkrike områder i fjellet vest for Bjøllådalen*) Foto: Torbjørn Høitomt

LAYOUT (OMSLAG)

Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370

ISBN: 978-82-8209-143-5

Biofokus-rapport 2011-8

Tittel

Naturtypekartlegging i verneområder på Saltfjellet 2010

Forfatter

Torbjørn Høitomt

Dato

07.06.2011

Antall sider

14 sider + vedlegg (54 sider)

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder denne rapporten "levende" linker.

Oppdragsgiver

Fylkesmannen i Nordland

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter kan lastes ned fra:

<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadallèen 21, 0349 OSLO

Telefon 2295 8598

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Fylkesmannen i Nordland foretatt en kartlegging av naturtyper i utvalgte deler av flere verneområder på Saltfjellet. Sveinung Bertnes Råheim og Ragnhild Redse Mjaaseth har vært kontaktpersoner hos oppdragsgiver. Torbjørn Høitomt har vært prosjektleder hos BioFokus. Tom H. Hofton, Jon T. Klepsland og Siri Lie Olsen har vært prosjektmedarbeidere. Terje Blindheim, BioFokus, var prosjektansvarlig.

Denne rapporten oppsummerer status etter naturtypekartkartleggingen BioFokus foretok i utvalgte deler av verneområdene på Saltfjellet. Vi vil også peke på videre kartleggingsbehov i området.

Oslo, 07.06.2011

Torbjørn Høitomt

Svartbakkestjerne (NT) fra lokaliteten Kvitberget-Havvamohkki, foto: Jon T. Klepsland.

Sammendrag

BioFokus har på oppdrag fra Fylkesmannen i Nordland foretatt en basiskartlegging av naturtypelokaliteter etter DN-håndbok 13 i utvalgte deler av verneområdene på Saltfjellet. Kalkrike fjellområder utgjorde en stor del av det utvalgte området. I tillegg fantes noen områder med andre naturtyper.

BioFokus kartla til sammen 46 lokaliteter i 2010. Av disse er 12 vurdert som svært viktige (A-verdi), 27 som viktige (B-verdi) og 7 som lokalt viktige (C-verdi). Blant naturtypene som vurderes som svært viktig (A-verdi), finnes både kalkrike områder i fjellet (hovedsakelig snøleier), gammel furuskog og rikmyr.

Fordeling av lokaliteter på naturtype

Naturtype	Antall lokaliteter
Kalkrike områder i fjellet	28
Rikmyr	5
Gammel barskog	5
Kalkskog	5
Bekkekløft og bergvegg	2
Fossesprøytsone	1

Det er påvist til sammen 37 ulike rødlistearter i de 46 registrerte naturtypelokalitetene. Disse er fordelt på i alt 232 unike funn. Enkelte arter går en del igjen. Særlig gjelder dette fjellplanter som snøsoleie (NT), grannsildre (NT), grynsildre (NT) og snøgras (VU), samt furuskogsarten furuplett (NT).

Av de områdene som på forhånd ble valgt ut av Fylkesmannen i Nordland, regnes alle med unntak av Stormdalen som godt kartlagt. Stormdalen ble ikke kartlagt på grunn av tidsnød. I de store kalkområdene over tregrensa kan enkelte arealer med høy verdi være oversett ettersom det var svært store arealer å rekke over.

Innhold

1	INNLEDNING/BAKGRUNN.....	5
2	GJENNOMFØRING	5
2.1	PRIORITERTE OMRÅDER	5
2.2	TIDLIGERE UNDERSØKELSER	5
2.3	BEHANDLING AV GAMLE NATURTYPEDATA.....	6
2.4	RØDLISTEARTER.....	6
3	RESULTATER.....	7
3.1	OVERSIKT OVER KARTLAGTE NATURTYPER	7
3.1.1	<i>Artsmangfold</i>	8
3.2	REGISTRERINGSSTATUS	11
4	DISKUSJON.....	11
4.1	VURDERING AV SPESIELLE NATURVERDIER.	11
4.2	SKJØTSELSBEHOV	12
4.3	BEVARINGSMÅL - HVILKE VERDIER ER AKTUELLE?	12
4.4	VIDERE KARTLEGGINGSBEHOV.....	13
5	LITTERATUR	14

Figur 1: Urskogsner furuskog i Dypen naturreservat i Saltdal, foto: Tom H. Hofton.

1 Innledning / bakgrunn

I forordet til første utgave av naturtypehåndboka (Direktoratet for Naturforvaltning 1999) står følgende: *"Det er et politisk mål at alle landets kommuner skal gjennomføre kartlegging og verdisetting av viktige områder for biologisk mangfold på sine arealer (St. meld. nr. 58 (1996/97)). Den kommunale kartleggingen omfatter naturtyper, vilt, rødlistearter, ferskvannslokaliteter og marint biologisk mangfold."*

Hovedformålet med kartleggingen i verneområdene på Saltfjellet er å skaffe ny biologisk informasjon i forbindelse med at Fylkesmannen i Nordland skal iverksette en revisjon av verneplanen og forvaltningsplanen verneområdekomplesket Saltfjellet-Svartisen. I alle nye forvaltningsplaner skal det defineres ett eller flere bevaringsmål. Naturtypekartleggingen på Saltfjellet er et viktig ledd i skaffe informasjon nok til å utarbeide presise bevaringsmål.

Arbeidet som er gjort i denne forbindelse, er finansiert med midler fra Fylkesmannen i Nordland. Den totale kostnadsrammen for prosjektet var på 450 000 kr inkl. mva.

Feltarbeidet ble utført i perioden juli-august 2010 med påfølgende rapportering vinteren og våren 2011. Feltarbeid knyttet til dette prosjektet er utført av Torbjørn Høitomt (prosjektleder), Tom H. Hofton, Jon T. Klepsland og Siri Lie Olsen, alle BioFokus. Data er systematisert i Fylkesmannen i Nordlands Access-løsning og i Fylkesmannens egen nettbaserte kartløsning. Fylkesmannen vil på dette grunnlag oppdatere Naturbase i samarbeid med DN.

Metoden for kartlegging følger DN-håndbok 13, revidert utgave (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). Det henvises til denne og da spesielt kapitlene 1-4 og 6 for en nærmere redegjørelse av kriterier for utvelgelse av naturtyper og verdisetting av dem.

2 Gjennomføring

2.1 Prioriterte områder

Oppdragsgiver kom med forslag til prioriterte arealer innenfor de ulike verneområdene. Disse forslagene ble i all hovedsak konsentrert i områder med kalkrik berggrunn og/eller grunnlag for gammelskogsverdier. De fem prioriterte områdene var:

- Strekningen Bolnastua – Lønsdal, inkludert et område på begge sider av E6 og jernbanen (blant annet Semska-Stødi NR og Dypen NR)
- Gåsvatnan LVO
- Bjøllådalen, omfatter kalkområdene fra Hessihompan i Saltdal i nord, sørover til Raudfjellet i Rana
- Riebitjåhkka – Tollådalen
- Stormdalen

2.2 Tidligere undersøkelser

De kalkrike delene av verneområdene på Saltfjellet ble kartlagt med tanke på botanikk på 1970-tallet. Resultatene fra dette arbeidet er samlet i Aune og Kjærem (1978abc). Disse arbeidene resulterte også i flere vegetasjonskart som dekker store deler av de mest interessante delene av Saltfjellet (Aune og Kjærem 1977ab, Aune m.fl. 1977). Artsfunnene de gjorde er i tillegg publisert på Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2011). Rapportene til Aune og Kjærem har dannet grunnlaget for utkast til verneplan (Fylkesmannen i Nordland 1981a) og en mer generell beskrivelse av verdier og brukerinteresser i området (Fylkesmannen i Nordland 1981b). Videre finnes ganske mange "løse" innsamlinger og

observasjoner fra de ulike delområdene i Artskart, særlig av karplanter og fugl, men også av blant annet sopp knyttet til møkk og kadaver.

2.3 Behandling av gamle naturtypedata

Ved tre anledninger har våre nye naturtypeavgrensninger kommet i konflikt med gamle avgrensninger: to på Granneset og én i Gåsvatnan LVO. I disse tilfellene ble det gamle polygonet forandret i kartløsningen og gitt ny lokalitets id. Eventuell informasjon fra Naturbase er videreført. Én gammel lokalitet ble markert som slettet i kartløsningen.

2.4 Rødlistearter

Spesielle arter som er kartlagt gjennom prosjektet, er gjort tilgjengelig i Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2011). Legg merke til at rødlisteartene listet opp i Tabell 3 for det meste bare er artsfunn BioFokus har gjort i 2010. Eldre funn er for det meste med så dårlig presisjon at de ikke med sikkerhet kan føres til den aktuelle naturtypen, selv om det i mange tilfeller er sannsynlig. Det gjelder for det meste arter som BioFokus uansett fanget opp i 2010.

Figur 2: Rosekarse fra Skjelvfjellet i Bodø, foto: Jon T. Klepsland.

3 Resultater

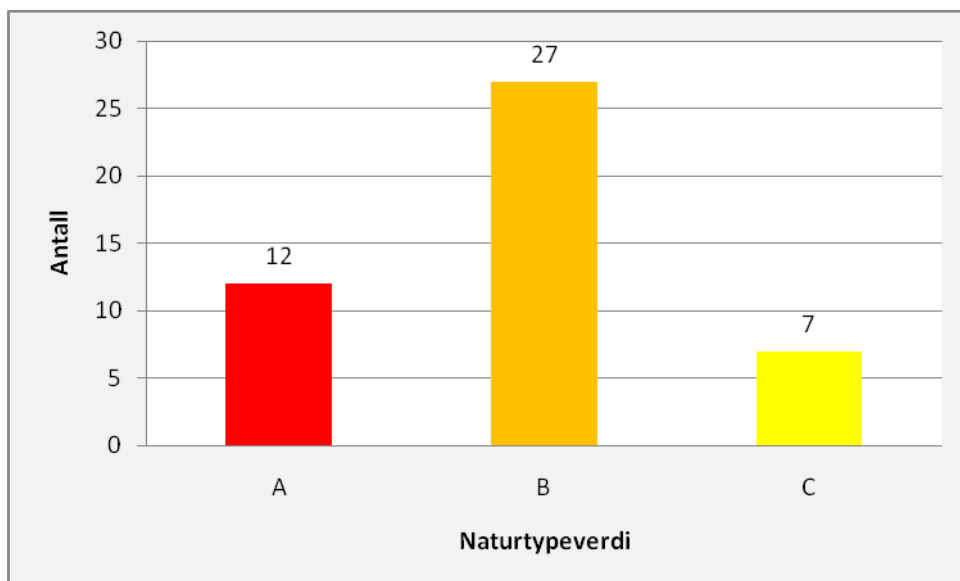
3.1 Oversikt over kartlagte naturtyper

Av de 46 registrerte lokalitetene er 12 vurdert som svært viktige (A-verdi), 27 som viktige (B-verdi) og 7 som lokalt viktige (C-verdi) (Figur 3). Se Figur 5 for en oversikt over lokalitetenes geografiske beliggenhet. Naturtypen kalkrike områder i fjellet utgjør den klart største andelen av de kartlagte lokalitetene med 27. Disse fleste av disse 27 lokalitetene er mosaikkavgrensninger der flere utforminger av naturtypen inngår. Dersom man ser på hovedutformingen, er de 27 lokalitetene fordelt på utformingene rabbe, leside, snøleie og bergknaus og rasmak. Rabbe og snøleie er hyppigst forekommende.

Det samlede arealet for de 46 lokalitetene er om lag 67000 da, noe som gir en gjennomsnittsstørrelse på 1450 da. De aller fleste lokalitetene er større enn gjennomsnittet, mens en håndfull små lokaliteter trekker snittet ned.

Lokalitetene som er verdisatt som svært viktige (A-verdi) dekker snaut 20200 da, noe som utgjør om lag 30 % av alt areal som er gitt en naturverdi. Viktige lokaliteter (B-verdi) dekker drøyt 46800 da, noe som utgjør 69 % av det totale arealet. Lokaliteter med lokal verdi (C-verdi) ble ikke prioritert like høyt som A og B lokaliteter og dekker følgelig et betydelig lavere areal (616 da; 0,9 %).

Kalkrike områder i fjellet er naturlig nok den naturtypen som utgjør den største andelen av det totale naturtypearealet (Tabell 1). Andre naturtyper som dekker mye areal er ulike skogtyper og delvis rikmyr.

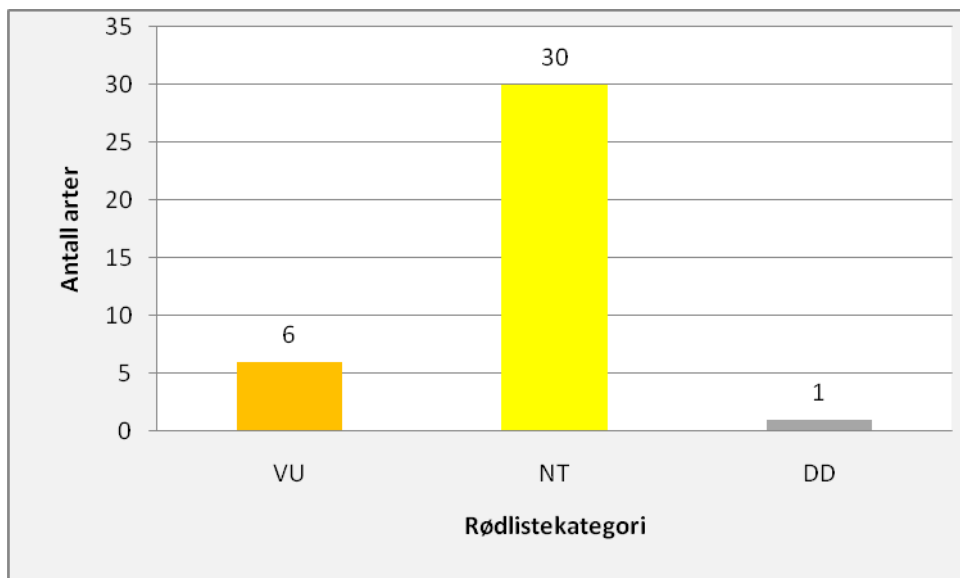
Figur 3: Fordeling av naturtyper på verdi

Tabell 1: Antall og arealfordeling for ulike naturtyper

Naturtype	Antall lokaliteter	Areal (da)	Andel av totalareal (%)
Kalkrike områder i fjellet	28	37291	55,1
Rikmyr	5	13231	19,6
Kalkskog	5	9053	13,4
Gammel barskog	5	5125	7,6
Bekkekløft og bergvegg	2	2923	4,3
Fossesprutsone	1	51	0,1

3.1.1 Artsmangfold

Det er påvist til sammen 37 rødlistearter i de 46 registrerte naturtypelokalitetene (Figur 4). Disse er fordelt på i alt 232 unike funn. Enkelte arter går igjen. Særlig gjelder dette fjellplanter som snøsoleie (NT), grannsildre (NT), grynsildre (NT) og snøgras (VU), samt furskogsarten furuplett (NT). Av sjeldenheter kan fossenever (VU) og laterittkjuke (VU) nevnes. En oversikt over alle rødlistearter og antall funn er gitt i Tabell 2.

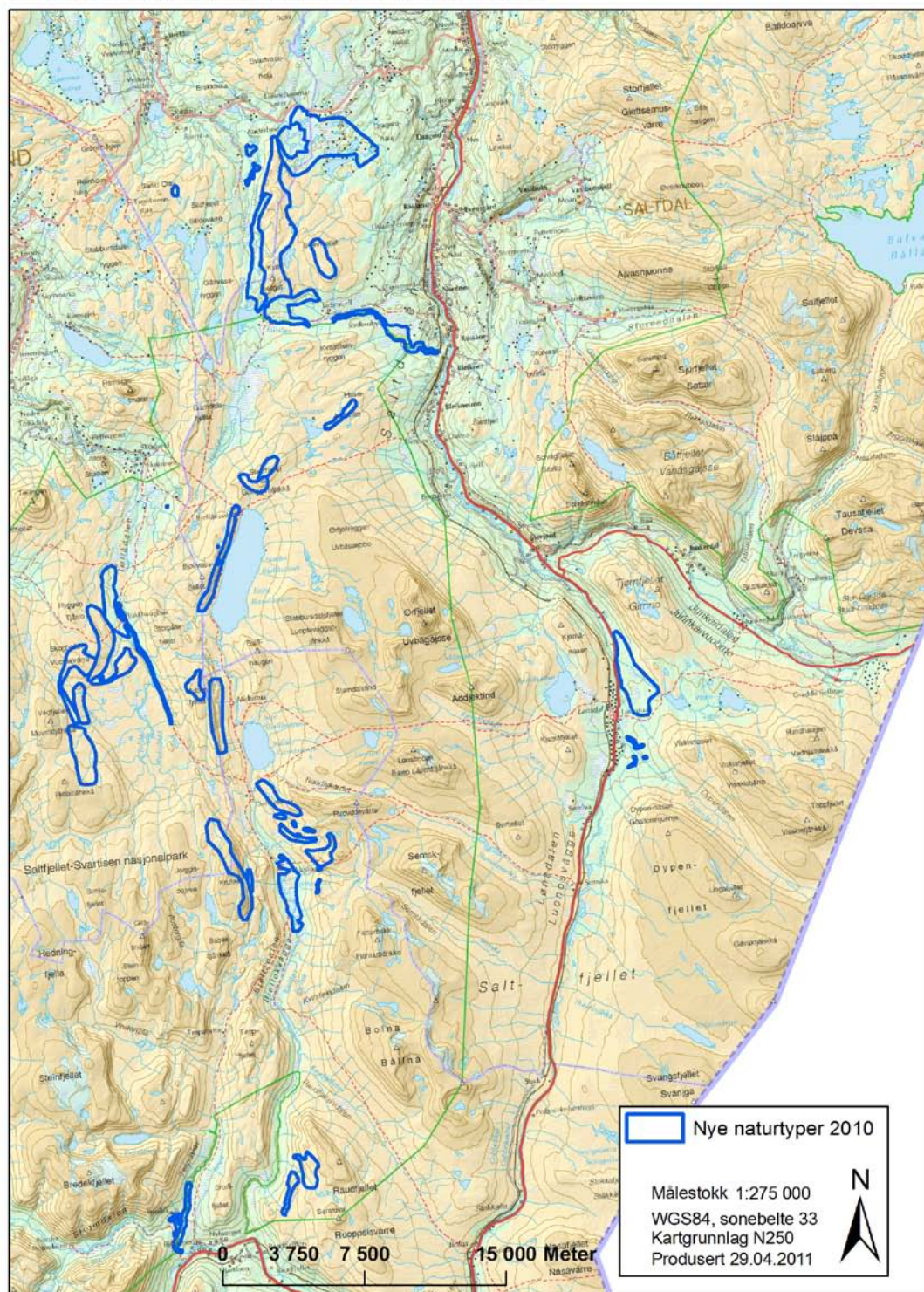

Figur 4: Fordeling av rødlistearter på rødlistekategori (jfr. Norsk rødliste for arter 2010)

Tabell 2: Oversikt over registrerte rødlistearter knyttet til naturtypelokalitetene.

Gruppe	Norsk navn	Vitenskaplig navn	Rødlistekategori	Antall funn
Karplanter	Dvergssyre	<i>Koenigia islandica</i>	NT	14
	Fjellnøkleblom	<i>Primula scandinavica</i>	NT	2
	Grannsildre	<i>Saxifraga tenuis</i>	NT	15
	Grynsildre	<i>Saxifraga foliolosa</i>	NT	10
	Kalklok	<i>Cystopteris alpina</i>	NT	5
	Lapprubloom	<i>Draba lactea</i>	NT	2
	Lodnemyrklegg	<i>Pedicularis hirsuta</i>	NT	7
	Reinstarr	<i>Carex arctogena</i>	NT	1
	Rosekarse	<i>Braya linearis</i>	NT	5
	Småspøte	<i>Comastoma tenellum</i>	NT	12
	Snøgras	<i>Phippsia algida</i>	VU	15
	Snøsoleie	<i>Ranunculus nivalis</i>	NT	50
	Stuttsmåarve	<i>Sagina caespitosa</i>	NT	1
	Svartbakkestjerne	<i>Erigeron humilis</i>	NT	5
Lav	Blanknål	<i>Calicium denigratum</i>	NT	3
	Fossenever	<i>Lobaria hallii</i>	VU	1
	Furusotbeger	<i>Cyphelium pinicola</i>	VU	6
	Gråsothbeger	<i>Cyphelium inquinans</i>	NT	1
	Gubbeskjegg	<i>Alectoria sarmentosa</i>	NT	2
	Hvithodenål	<i>Chaenotheca gracilentia</i>	NT	2
		<i>Chaenotheca gracillima</i>	NT	4
	Langnål	<i>Microcalicium ahlneri</i>	NT	1
	Rustdoggnål	<i>Sclerophora coniophaea</i>	NT	6
		<i>Collema occultatum</i>	VU	1
	Skorpeglye	<i>Protoblastenia terricola</i>	VU	1
Sopp	Flekkhvitkjuke	<i>Antrodia albobrunnea</i>	NT	9
	Furuplett	<i>Chaetodermella luna</i>	NT	20
	Glatt storpigg	<i>Sarcodon leucopus</i>	NT	1
	Hornskinn	<i>Crustoderma corneum</i>	NT	2
	Laterittkjuke	<i>Postia lateritius</i>	VU	7
	Okerporekjuke	<i>Junghuhnia luteoalba</i>	NT	1
	Stor hengepigg	<i>Mucronella bresadolae</i>	DD	1
	Svartsonekjuke	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT	4
	Taigapiggskinn	<i>Odontium romellii</i>	NT	3
	Tyrikjuke	<i>Skeletocutis lenis</i>	NT	10
		<i>Ceraceomyces borealis</i>	NT	1
Insekter	Reliktbuk	<i>Nothorhina muricata</i>	NT	1

Oversikt over nye naturtyper kartlagt av BioFokus i 2010

Figur 5: Oversikt over kartlagte naturtypelokaliteter i verneområdene på Saltfjellet i 2010.

3.2 Registreringsstatus

Av de fem prioriterte områdene regnes alle med unntak av Stormdalen som godt kartlagt. Dette betyr at en vesentlig del av A- og B-lokaliteter er registrert. For det prioriterte arelaet kalt Stormdalen, er arealene nedenfor Bredekfossen godt kartlagt. Arealene videre innover i dalen ble ikke kartlagt på grunn av knapphet på tid.

Deler av arealene innenfor de prioriterte områdene som ikke er gitt naturtypeverdi, kunne trolig blitt gitt lokal verdi (C-verdi). Dette gjelder særlig høgfjellsområdene i Saltfjellet NP. På grunn av store avstander ble C-lokaliteter ikke prioritert i dette området. Utover dette er det vanskelig å si noe detaljert om ikke verdsatt areal.

4 Diskusjon

4.1 Vurdering av spesielle naturverdier.

Blant de mange verdifulle naturtypene som har blitt registrert i dette prosjektet, er det noen lokaliteter som peker seg ut som ekstra spesielle. Dette gjelder de store arealene med kalkrike våtsnøleier i områdene nord og vest for Bjøllådalen og ved Riebitjåhkka, samt den gamle furuskogen i og rundt Dypen naturreservat.

Vegetasjonstypen rikt våtsnøleie (T9), som er vurdert som noe truet (VU), er den eneste fjellvegetasjonstypen som er angitt som truet (Fremstad og Moen 2001). I de kartlagte delene av Saltfjellet (og sikkert noen andre steder på Saltfjellet også) finnes store, sammenhengende arealer med denne vegetasjonstypen. Artsmangfoldet varierer, men er for det meste rikt, med gode bestander av artene snøgras (VU), grannsildre (NT), grynsildre (NT), dvergsyre (NT) og snøsoleie (NT). Svartbakkestjerne (NT) og lodnemyrklegg (NT) ble også påvist i flere, men ofte noe tidligere, snøleier. I tillegg til disse er både snøarve (NT) og dvergrublom (EN) tidligere påvist i rike snøleier i denne delen av Saltfjellet.

Trolig finnes det svært få steder i Norge hvor de rike våtsnøleiene er bedre utviklet enn på Saltfjellet. Det rike artsamangfoldet kombinert med store arealer gjør dette området unikt. Det finnes trolig liknende verdier i noen tilgrensende fjellområder, kanskje først og fremst i fjellene inn mot svenskegrensa, men dette dreier seg sannsynligvis ikke som like store arealer. De rike våtsnøleiene i Sør-Norge er svært sjelden like store og artsrike, selv om enkelte unntak kanskje finnes i Finse- og Dovre-traktene. Snøleiene i sør har uansett ikke potensial for like mange rødlistede karplanter siden flere av disse artene er nordlig unisentrisk.

Selv om det er de rike snøleiene en den vegetasjonstypen i fjellet som isolert sett har blitt høyest verdsatt, er helheten med kalkrike utforminger av alle vegetasjonstyper også med på gjøre Saltfjellet verdifullt. Store arealer dekkes av mer eller mindre sammenhengende vegetasjon på kalkgrunn.

Furuskogen i og delvis rett utenfor Dypen NR innehar svært store verdier knyttet til kontinuitetsbærende strukturer. Store deler av området viser svært få tegn til å være påvirket, og mindre arealer må betraktes som urskog. Denne lokaliteten er dermed en av Nordlands mest intakte furuskoger. Det interessante artsamangfoldet er for det meste knyttet til dødved. Fattig berggrunn og for det meste grovt substrat gjør at potensialet for jordboende arter er noe mindre. Det ble påvist hele 14 rødlistearter på lokaliteten. Av disse må de mange forekomstene av laterittkjuke *Postia lateritius* (VU) særlig nevnes. Det nokså tidlige kartleggingstidspunktet gjorde at gruppen ettårige vedboende sopp ikke ble tilstrekkelig fanget opp. Potensialet for flere rødlistede arter er dermed stort.

I tillegg til ovennevnte naturverdier kan i tillegg fossesprutsona ved Bredekfossen og marmorbergene ved Kvitberget trekkes frem som spesielle og verdifulle elementer. Granskogen på Granneset er en av Norges nordligste naturlige granskoger, noe som i seg selv er interessant. I tillegg er denne skogen relativt rik på viktige strukturer og følgelig også ganske rik på interessante arter.

Noen enkeltarter bør også trekkes fram. Den sjeldne skorpelaven *Protoblastenia terricola* (VU) ble påvist på en kalkrabb i Gåsvatnan LVO. Videre ble fossenever (VU) påvist i den fuktige granskogen ned mot elva på Granneset i Rana. Dette er det nordligste av ganske mange funn av arten i Rana kommune. Soppen glatt storpigg (NT) har sine aller nordligste voksesteder i Norge på kalken i Salten og ble i vårt prosjekt påvist i Jarbudalen i Saltdal.

4.2 Skjøtselsbehov

Det ble foretatt en vurdering av behov for skjøtsel og tiltak i alle de 46 lokalitetene. Disse vurderingene resulterte for det meste i at det ikke er behov for skjøtsel. St. Olav Ø innehar en sårbar skorpelavsflora knyttet til den letteroderte kalkspatmarmoren. Dette er viktig å være oppmerksom på i forbindelse med anlegging av eventuelle nye stier i området. Øvrige områder bevares best under fri utvikling. Når det gjelder lokalitetene på fjellet, ble ikke beitetrykket fra rein vurdert å være noen trusselfaktor slik situasjonen er i dag. I Gåsvatnan LVO er det i dag åpnet for forsiktig hogst i bjørkeskogen. Vi vurderer det slik at forsiktig uttak av spredte enkelttrær uten bruk av tung redskap som ødelegger vegetasjonen kan fortsette, uten at naturverdiene forringes. Det er imidlertid viktig at alle gamle trær spares og at dødvedkontinuiteten før utvikle seg der denne i dag er dårlig. Det aller beste ville vært om slik hogstaktivitet kunne styres til arealer uten naturtypeverdi.

4.3 Bevaringsmål - hvilke verdier er aktuelle?

Det er stor variasjon i aktuelle verneverdier mellom de forskjellige verneområdene som ble kartlagt. Dette gjør at spesifikke bevaringsmål bør utarbeides for hvert enkelt område. I Dypenområdet er det naturlig å fokusere på verdiene knyttet til gammel urskogsner furuskog. De artsspesifikke verdiene her er hovedsakelig knyttet til vedboende sopp og lav. En kartlegging senere på høsten enn hva som var tilfelle i 2010 vil trolig avdekke enda flere sjeldne arter vedboende sopp og kanskje også markboende sopp der substratet er sandig. I hele dette området vil alle former for inngrep være negativt. I Gåsvatnan LVO bør fokuset ligge på den verdifulle mosaikken ved små vann, rike våtmarker, kalkbjørkeskoger, lågurt- og høgstaudebjørkeskoger, kildepåvirkede skoger, gammel furuskog og rasmarker der helheten har et intakt og urørt preg. Det er vanskelig å peke på enkelte artsgrupper her, men karplante- og skorpelavsamfunnene knyttet til kalkmark er velutviklede flere steder. Når det gjelder Saltfjellet NP skiller de store arealene med velutviklede og artsrike rike våtsnøleier seg ut. Disse inngår i tillegg i et større landskap som også omfatter kalkrike rabber, lesider, berg og rasmarker. Dette landskapets store utstrekning og intakthet vil her være viktig ved fastsetting av bevaringsmål. For Granneset NR vil hovedoppgaven være å ivareta og videreutvikle de grandominerte gammelskogsverdiene i området. Dette bør skje ved fri utvikling. Dette området huser et "sett" av gammelskogsarter knyttet til strukturer av gran, der flere har nordgrense i Norge her.

Etter det vi er kjent med og har registrert, er det ikke hensiktsmessig å fremheve enkeltarter i bevaringsmålene. Det er ikke påvist arter i kategoriene EN- sterkt truet og CR- kritisk truet. Muligheten for høyt rødlistede arter er kanskje størst i furuskogsområdet i Dypen. Slike arter som eventuelt måtte bli påvist her vil uansett kunne bevares med et mer overordnet bevaringsmål som tar sikte på å bevare og videreutvikle skogens struktur.

4.4 Videre kartleggingsbehov

På grunn av knapphet på tid ble ikke Stormdalen innenfor Bredekfossen kartlagt av BioFokus i 2010. Dette området bør derfor prioriteres i en eventuell ny kartleggingsrunde. De nedre delene av Bjøllådalen og Tespdalen bør også prioriteres på samme måte. Utover dette er det ingen arealer i eller i umiddelbar nærhet til de områdene som var prioritert i 2010 som peker seg spesielt ut for videre kartlegging.

De svært kalkrike områdene innbyr til undersøkelser av flere artsgrupper som er relativt dårlig kjent. Dette gjelder egentlig mange artsgrupper, men våre undersøkelser avdekker at potensialet i hver fall for kalkkrevende skorpelav og moser er stort.

Dersom man ønsker å fortsette med tilsvarende undersøkelser i andre fjellområder i Nordland, perker arealene mellom Junkerdalen og Balvatnet seg ut som en solid kandidat med stort potensial for sjeldne og truede arter innen mange artsgrupper.

5 Litteratur

- Artskart 2011. Artsdatabanken & GBIF Norge, internett. <http://artskart.artsdatabanken.no/>
- Aune, E.I & Kjærem, O. 1977a. Vegetasjonskart Bjøllådalen, Rana kommune, Nordland. Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, museet.
- Aune, E.I & Kjærem, O. 1977b. Vegetasjonskart Stormdalen, Rana kommune, Nordland. Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, museet.
- Aune, E.I, Kjærem, O. & Moen, A. 1977. Vegetasjonskart Bjøllådal 2028 II, 1: 50000, Rana kommune, Nordland. Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, museet.
- Aune, E.I & Kjærem, O. 1978a. Vegetasjonsundersøkingar i samband med planane for Saltdal-, Beiarn-, Stor-Glomfjord- og Melfjordutbygginga. Saltfjellet/Svartisenprosjektet, botanisk delrapport nr. 4. Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, museet. Rapport botanisk serie 1978-3, 49 s.
- Aune, E.I & Kjærem, O. 1978b. Floraen i Saltfjellet/Svartisen-området. Saltfjellet/Svartisenprosjektet, botanisk delrapport nr.5. Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, museet. Rapport botanisk serie 1978-5, 86 s.
- Aune, E.I & Kjærem, O. 1978b. Floraen i Saltfjellet/Svartisen-området. Saltfjellet/Svartisenprosjektet, botanisk sluttrapport. Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, museet. Rapport botanisk serie 1978-6, 78 s.
- Fremstad, E. og Moen, A. 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Vitenskapsmuseet, Trondheim. Rapport botanisk serie 2001-4. 235 s.
- Fylkesmannen i Nordland. 1981a. Saltfjellet – Svartisen, dokumenterte naturverdier, kulturhistoriske verdier og interesser knyttet til friluftsliv og reindrift. 68 s.
- Fylkesmannen i Nordland. 1981b. Saltfjellet – Svartisen. Utkast til verneplan. 105 s.

Vedlegg 1: Områdebeskrivelser

Naturtyper med eventuelle artsregistreringer

7. juni 2011

BODØ

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F03-Kalkskog F03
Utforming: F0303-Kalkbjørkeskog F0303
Verdi: A-Svært viktig A

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
A05-Rikmyr A05	A0506-Ekstremrik myr i høyereleggende områder	10
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	10
E07-Kalksjø E07		3
F03-Kalkskog F03	F0303-Kalkbjørkeskog	10
F04-Bjørkeskog med høgstauder F04	F0402-Lavurt-utforming med spredte høgstauder	20

Registrert dato: 27.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Området er ganske stort og variert. Bare mindre deler av området er befart, og naturtypebeskrivelsen blir derfor et resymé av naturvariasjonen i bestemte delområder.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten omfatter søndre del av Sjørdalen, som strekker seg nordover fra Kvitbergvatnet. Lokaliteten grenser mot annen naturtypelokalitet i øst, og ellers til fattigere berggrunn og trivielle vegetasjonstyper. Innenfor avgrensingen består berggrunnen i stor grad av kalkspatmarmor, men også kalkglimmerskifer.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensingen omfatter en mosaikk/kombinasjon av flere prioriterte naturtyper; både høystaudebjørkeskog, kalkbjørkeskog, ekstremrikmyr, kalkrasmark, og (antatt) kalksjø. Området består imidlertid også av ganske store areal med forholdsvis trivielle skog- og vegetasjonstyper. Vatla og Lapptjørna er begge mulige kalksjøer. Nærmere undersøkelser i disse er ikke gjort. I sørenden av Lapptjørna er det ekstremrikmyr med blant annet myrtevier, blåmjelt, klubbstarr, breiull, marigras og brudespore. Lenger sør er det flere myrer og småtjern av mer intermediær karakter. Herfra er bl.a. notert grastjønnaks (i tjern), smårørkvein, myrsnelle og kongsspir. På sørsiden av Kvitbergnasen er det en dalgryte med store areal av rike til ekstremrike blåtopp-dominerte bakkemyrer. Skogmarihånd og brudespore opptrer svært rikelig (mange tusen individer). Foruten vanlige rikmyrarter inngår også myrsauløk, finmarkssiv, agnorstarr og blodmarihånd. En større andel av bjørkeskogen i området er av heller triviell utforming, både m.h.t. vegetasjon og skogstruktur. Tilknyttet sivevannspåvirket mark ved foten av og litt oppover dalsiden i øst er det imidlertid forekomst av særlig rik høystaudebjørkeskog hvor det bl.a. inngår fjell-lok, ballblom, legevintergrønn, jåblom, tyrihjel, teiebær, fjellminneblom, fjelltistel, turt, fjellgulaks, hengeaks, grønkurle og brudespore. Sjeldnere også skavgras, taggbregne, flekkmure, kranskonvall og firblad. Tørrere kalkbjørkeskog opptrer mer flekkvis og avgrenset til grunnlendte rygger og brattskrenter med letterodert kalkspatmarmor. Stedvis inngår der reinrose, bergstarr, brudespore, fjellhvitkurle og rødflangre. Lavfloraen tilknyttet berg og døende mose er også ganske rik og variert. Foruten bjørk inngår beskjedne mengder selje, rogn, gråor og furu, men begrenset til lune, ganske solvarme plasser. Finkornete kalkrasmarker opptrer blant annet oppunder Kvitbergnasen og ved bergfoten like sør for Vatla. På sistnevnte sted inngår bl.a. rødsildre, fjellrundbelg, rødflangre, katterot og rosekarse.

Artsmangfald

Området har som beskrevet en rik karplanteflora med særlig store forekomster av brudespore og andre kalkkrevende subalpine arter. Også verdt å fremheve arter som skavgras, myrtevier, blåmjelt, finmarkssiv, rødflangre og blodmarihånd. Marinøkkel og skåresildre er også påvist. Rosekarse som en er nær truet art er også påvist på lokaliteten. Lavfloraen er tilsvarende ganske rik med kalkarter som rød tegllav, fingerglye, Rinodina mniaræa, Polyblastia sendtneri og Toninia alutacea. Muligens også ganske variert funge av saprofytter (såkalte beitemarks-/grasmarkssopper) tilknyttet urterik bjørkeskog.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn**

Området bør avsettes til fri utvikling uten inngrep.

Heilskapleg landskap**Grunngjeving av verdi**

Ganske stort og variert område med god forekomst av flere prioriterte naturtyper. Artsmangfoldet er rikt og inkluderer en rekke forholdsvis uvanlige til sjeldne arter for regionen. Dette sammen med liten menneskelig påvirkningsgrad gjør at området anses som svært viktig.

Naturtyperegistreringer**Viktig naturtype:** C01-Kalkrike områder i fjellet C01**Utforming:****Verdi:** B-Viktig B**Supplerende naturtyper**

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	30
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	10
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	30

Registrert dato: 26.07.2010**Areal:****Hevd:****Områdebeskrivelse****Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten er langstrakt, og strekker seg fra Kvitberget i sør til Havvamohkki-området i nord. Avgrensingen er omtrentlig, men er ment å fange opp den mest kalkrike delen av bergmassivet Kvitberget-Skjevlfjellet-Havvamohkki. Lokaliteten grenser mot andre naturtypelokaliteter i sørvest, sør, og lengst nord. Berggrunnen består i hovedsak av kalkspatmarmor, og i mindre grad kalkglimmerskifer.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Nesten hele arealet kjennetegnes av mer eller mindre kalkkrevende vegetasjon, men rikheten varierer ganske mye, og mindre areal faller utenfor definisjonen av "kalkrike områder i fjellet", og er følgelig kun med av arronderingshensyn. Området er forholdsvis variert med hensyn til topografi og vegetasjonsutforminger. Det er god dekning av både rabber, lesider, snøleier, knauser, skrenter og rasmark. Utpreget rike snøleier opptrer likevel bare sparsomt. Eksempler på floristisk interessante snøleier finnes et par-tre hundre meter nord for toppunktet av Kvitberget, hvor det bl.a. inngår svartbakkestjerne og svartaks. Bekkesildre, tvillingsiv, trillingsiv, rypestarr og jøkelsmåarve er vanligere arter i noenlunde rike snøleier i området. I deler av området er kalkspatmarmoren påfallende hvit, og samtidig spesielt letterodert. På nordsiden av Kvitberget er det gravd ut et ganske dypt og markert dalføre i slik hvit marmor, og dalsidene består dels av finkornet og ganske ustabil marmorsand som gir godt grunnlag for konkurransesvake, kalkkrevende planter og kryptogamer. Blant annet inngår her dvergsnelle, fjellrundbelg, fjelltettegras, fjellhvitkurle, fjellkurle, fjellrødsvingel og rosekarse. Det opptrer også mer stabile sørøstvendte skrånninger med særlig frodig og urterik lesidevegetasjon med bl.a. grønnvier, sølvvier, bleikvier, rynkevier, dvergjamne, grønnburkne, teiebær, flekkmure, tiriltunge, fjellfrøstjerne, setermjelt, reinmjelt, svartopp, fjellengkal, bergveronika, jåblom, gulsildre, legevintergrønn, snøsøte, katterot, fjellbakkestjerne, hårstarr, grønkurle, fjellhvitkurle og marinøkkel. I dalbunnen inngår rikmyrer med bl.a. myrtevier, finmarkssiv, sotstarr og fjellmarigras. Hvit til lysegrå, lettforvitrelig marmor utgjør også store deler av bergmassivet rett øst for Vatla, og i dette området er det særlig store areal med reinrosedominert rabbe- og lesidevegetasjon, samt knauser og rasmark/blokkmark. I de rikeste partiene er det ganske god forekomst av mindre vanlige arter som reinmjelt, fjellkurle, fjellhvitkurle og fjellbakkestjerne. Spredt finnes også grannarve, skredarve, snømare, rosekarse, rabbestarr og rublom-arter. På mer beskyttede steder i hellingene mot vest inngår finnes blåmjelt og bergfrue, samt mye brudespore. Under Kvitbergnasen er det tørre, mer solvarme reinrose-bergstarr-rabbe med ganske store mengder fjellrundbelg, brudespore, fjellkurle og rødflangre.

Artsmangfald

Området har en rik og variert flora, både av alpine/subalpine karplanter og kryptogamer (moser, lav og muligens sopp). De største sjeldenhetene som kunne tenkes å forekomme her er ikke påvist, men forholdsvis mange er likevel ganske uvanlige til regionalt sjeldne, og noen har rødlistestatus. Verdt å fremheve er bl.a. karplantene marinøkkel, rosekarse, fjellnøkleblom, snømare, svartbakkestjerne, blåmjelt, fjellkurle og rødflangre. Av litt spesielle lavararter nevnes *Psora rubiformis*, *Dacampia hookeri*, *Ochrolechia upsaliensis*, *Pertusaria geminipara*, *Collema ceranicum* og *Leciophysma finmarkicum*. Det er ellers store mengder av vanligere kalklavararter som *Fulgensia bracteata*, *Pertusaria panyrga*, *Rinodina mniaræa*, *Bilimbia lobulata*, *Caloplaca sinapisperma*, *Lecidea ramulosa*, *Lecanora epibryon* og *Psora decipiens*.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande arter****Skjøtsel og omsyn**

Området bør få utvikle seg fritt uten inngrep.

Heilskapleg landskap**Grunngjeving av verdi**

Større kalkområde i fjellet med forholdsvis stor topografisk variasjon og høy habitatdiversitet. Floraen er rik og det inngår flere forholdsvis sjeldne og utpreget kalkkrevende arter. Også små innslag av den truede vegetasjonstypen rikt våtsnøleie. Foruten den rødlistede, men lokalt relativt vanlige arten rosekarse ble spesielt sjeldne arter er ikke påvist, og området vurderes derfor som "kun" viktig.

Naturtyperegistreringer**Viktig naturtype:** A05-Rikmyr A05**Utforming:****Verdi:** A-Svært viktig A**Supplerende naturtyper**

Naturtype	Utforming	Andel (%)
A05-Rikmyr A05	A0501-Rik skog- og krattbevokst myr	10
A05-Rikmyr A05	A0506-Ekstremrik myr i høyereliggende områder	10
F04-Bjørkeskog med høgstauder F04	F0402-Lavurt-utforming med spredte høgstauder	30

Registrert dato: 01.08.2010**Areal:****Hevd:****Områdebeskrivelse****Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Lokaliteten er skilt ut fra tidligere registrert naturtypelokalitet med DNS id-nr: BN00016185. Ny avgrensning skal erstatte det gamle polygonet.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger helt i nordenden av og i stor grad utenfor Gåsvatnan LVO. Avgrensningen omfatter et større myr- og våtmarksområde, samt tilgrensende bjørkeskog på kalkspatmarmor. Området er naturmessig heterogent, men rimelig velarrondert med hensyn til topografi og hydrologi, og skiller seg positivt ut (både i forhold til vegetasjonsvariasjon, rikhet og påvirkningsgrad) i forhold til det større arealet med lignende myr-, vann- og bjørkeskogsmosaikk i øst.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Avgrensningen inkluderer prioriterte naturtyper tilknyttet både skog og myr. Området består av en relativt høy andel uprioriterte naturtyper (fattigere skog- og myrvegetasjon), men det store og varierte myr- og skogmiljøet bør ses på som en økologisk enhet, og området er dessuten preget av en småskala mosaikk som gjør det svært uhensiktsmessig å snevre inn avgrensningen. Foruten fattigere bjørkeskogsutforminger, er det i de østvendte liene vest i området store parti med halvåpen bjørkeskog hvor vegetasjonen veksler mellom lågurtutforming av høystaudeskog, og fast engmyrmatte av rik til ekstremrik karakter. Brudespore opptrer i titusentall på de blåtopp-dominerte fastmyrengene. I tillegg inngår bl.a. dvergjamne, ballblom, fjellfrøstjerne, jåblom, bjørnbrodd, gulsildre, legevintergrønn, kornstarr og hårstarr. Tørre steder inngår også reinrose, fjellsmelle og katterot. I våtere parti inngår breiull, trådstarr og marigras. Mindre parti, tilknyttet spredte marmorblokker og små bergrygger, har karakter av kalkskog, hvor einer ofte danner busksjikt, og det i feltsjiktet inngår noe skavgras, taggbregne, tiriltunge, bergveronika og fjellrapp. Selje og rogn inngår også på slike noenlunde veldrenerte steder. Myrkomplekset er dominert av intermediaære til rike myrutforminger. Feltsjiktet er som regel enten dominert av bjørneskjegg og blåtopp, eller bjørneskjegg og trådstarr. Spesielt våte parti er helst dominert av flaskestarr. Ellers inngår bl.a. myrsnelle, bukkeblad, gulsildre, myrsauløk, slåttstarr, frynsestarr, slirestarr, gulstarr, klubbstarr, særbustarr, sotstarr, sveltull og breiull. Flere mindre bekker drenerer ut i en forholdsvis stor og dyp bekk som meandrerer gjennom myrkomplekset mot nord. Langs kanten av denne bekken ligger terrenget litt høyere (og derfor noe mer veldrenert), og her er vegetasjonen stedvis svært frodig med bl.a. ballblom, harerug, svarttopp, legevintergrønn, enghumleblom, hvitbladtistel, sumphaukeskjegg, slirestarr, blåtopp, sølvbunke og vierkjerr. På steder med ganske store forstyrrelser gjennom sedimentasjon og erosjon ved flomgang er det også en del brudespore, setermjølt, snøsoete og hårstarr m.fl. Grastjønnsaks trives på det sandige substratet i bunn av bekken.

Artsmangfold

Foruten en relativt rik karplanteflora tilknyttet både skog og myr, så har området trolig stor betydning for myr- og våtmarkstilknyttet fuglefauna.

Bruk, tilstand og påverknad

Et marmorbrudd er anlagt like i nordenden av naturtypelokaliteten. Utvidet aktivitet ved bruddet vil kunne utgjøre en trussel mot naturverdiene.

Framande arter**Skjøtsel og omsyn**

Området bør ikke utsettes for noen form for inngrep. Ferdsløp bør også begrenses. Eventuelt kan det vurderes om deler av myrarealet bør behandles som slåttmyr (spesielt den fastere marken langs hovedbekken).

Heilskapleg landskap**Grunngjeving av verdi**

Stort og økologisk helhetlig skog-, myr- og våtmarksområde med elementer av flere prioriterte naturtyper, inkludert truede typer som kalkskog og ekstremrikmyr. Dette sammen med liten negativ påvirkningsgrad gjør at området anses som svært viktig.

Naturtyperegistreringer**Viktig naturtype:** A05-Rikmyr A05**Utforming:****Verdi:** B-Viktig B**Supplerende naturtyper**

Naturtype	Utforming	Andel (%)
A05-Rikmyr A05	A0501-Rik skog- og krattbevokst myr	10
A05-Rikmyr A05	A0506-Ekstremrik myr i høyereliggende områder	5
F03-Kalkskog F03	F0303-Kalkbjørkeskog	5

Registrert dato: 26.08.2010**Areal:****Hevd:****Områdebeskrivelse****Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Lokaliteten er også tidligere kartlagt som naturtypelokalitet (av Strann og Bjørklund 2004), og har DNS id-nr: BN00016185. Etter ny vurdering er avgrensingen nå justert noe, og det nye polygonet skal erstatte det gamle. Strann og Bjørklund sin tekst er videreført, men med noen mindre endringer og supplerende opplysninger.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger like nordøst for Gåsvatnan LVO, og omfatter et småkupert landskap med hyppig veksling mellom fastmark (bjørkeskog og lynghei), myr og småvann. Berggrunnen består av kalkglimmerskifer og kalkspatmarmor. Marmoren er i vesentlig grad begrenset til området nordvest for Langvatnet/Olavatnet, og til østre del av området; omkring Gullurda.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Myrene består både av grunne sigevassmyrer og utflatede fastmatte- og mykmattemyrene. Sigevassmyrene er intermediære til ekstremrike i utforming. Rikmyrene er ofte dominert av blåtopp. Andre karakteristiske arter for rikmyrene er dvergjamne, fjellfrøstjerne, harerug, jåblom, gulsildre, tettegras, tepperot, svartopp, bjørnebrodd, fjellstisel, flekkmarhånd, brudespore, tvebustarr, slirestarr, kornstarr, gulstarr og småsivaks. Stedvis inngår også bl.a. myrtevier, rynkevier, klubbstarr, hårstarr, blankstarr, sotstarr, grønnkurle og marigras. Våtere parti er gjennomgående dominert av trådstorr og innholder bl.a. myrsnelle, breiull, strengstarr, myrsauløk, kongsspir og makkrose. Kalkbjørkeskog finnes på kollene vest for Olavatnet, og i Gullurda-området. Her opptrer også små karstforekomster. Silkeselje, rogn og hegg opptrer stedvis i bjørkeskogen, og einer danner ofte busksjikt. Karakteristiske arter tilknyttet marmorryggenes feltsjikt er taggbregne, grønnburkne, bergstarr, hårstarr, svartstarr, fjellrapp, hundekveke, hengeaks, tiriltunge, bergskrinneblom og kattefot. Sjeldnere inngår kalkklok, skåresildre, snøsildre, rødsildre, fjellsnelle, bergveronika, fjellbakkestjerne og rødflangre. Flekkvis opptrer lågurtutforminger av høystaudebjørkeskog med bl.a. ballblom, legevintergrønn, skogstorkenebb, tyrihjel, enghumleblom, fjellgulaks, gønnkurle og brudespore. Korallrot er påvist i fuktigere bjørkeskog med busksjikt av vierarter. En større andel av området består imidlertid av uprioriterte naturtyper (fattigere vegetasjonstyper), både av myr og fastmark.

Eksempelvis er mye av fastmarksskogen røsslyng-blokkebær-bjørkeskog, blåbær-krekling-skrubbær-bjørkeskog, finnskjepp-bjørkeskog, samt tilsvarende lyngheier uten eller med bare glissent tresjikt. Det store og varierte landskapet bør likevel forvaltes som én enhet. Området har dessuten en utpreget småskala mosaikk som gjør det svært uhensiktsmessig å stykke opp eller snevre inn avgrensingen.

Artsmangfald

Foruten en relativt rik karplanteflora tilknyttet både skog og myr, så har området trolig stor betydning for myr- og våtmarkstilknyttet fuglefauna. Dobbeltebekkasin er i følge Strann og Bjørklund observert å ha spillplasser i området.

Bruk, tilstand og påverknad

Området er noe negativt berørt av tekniske inngrep, i form av hytter spesielt. I Gullurda-området er enkelte parti forringet ved innplanting av gran.

Framande arter**Skjøtsel og omsyn**

Det må ikke gjennomføres inngrep i området som kan skade det rike plante- og dyrelivet. Spillplassene for dobbeltebekkasin bør kartlegges bedre, og disse områdene må sikres mot inngrep.

Heilskapleg landskap**Grunngjeving av verdi**

Områdets kvalitet ligger i variasjonen mellom myrtyper, samt veksling mellom myr og vann, våtmark og fastmarksarealer. Det inngår også mindre areal med truete vegetasjonstyper (ekstremrikmyr og kalkbjørkeskog). Området er f.ø. ganske dårlig undersøkt, men vurderes på grunnlag av størrelse og stor naturvariasjon med høy dekning vann, myr og våtmark som viktig.

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F08-Gammel barskog F08
Utforming: F0802-Gammel furuskog F0802
Verdi: C-Registrert/lokal C
Registrert dato: 30.07.2010
Areal:
Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger helt nord i Gåsvatnan LO, like øst for Stormoen. Berggrunnen består av kvartsitt og glimmerskifer.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensingen omfatter et område med furudominert skog. Riktignok er furuskogspartiene adskilt av mindre parti med bjørkedominert skog og myr. Furuskogen er halvgammel, men med rimelig god aldersspredning. Bare ganske få trær er mer enn 120-150 år, men et fåtall er omkring 200 år. Skogen er hardt hogstutnyttet fra gammelt av. Stubbetetheten er høy, mens forekomsten av gadd og læger er sparsom. De eldste furutrærne har ganske rikelig med tørrkvist, noe som utgjør substrat for enkelte kontinuitetskrevenende arter. Bærlyng- og blåbærskog dominerer. Krekling, blåbær og tyttebær opptrer gjerne i ko-dominans.

Artsmangfald

Et fåtall moderat kontinuitetskrevenende arter tilknyttet furu er påvist; *Oligoporus sericeomollis*, *furusetbeger*, vanlig *setbeger* og *Pyrrhospora elabens*. Neppe grunnlag for mer krevenende arter.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn**

Området bør avsettes til fri utvikling uten inngrep.

Heilskapleg landskap**Grunngjeving av verdi**

Forekomst av eldre furuskog med innslag av kontinuitetselement og kontinuitetskrevenende arter tilsier avgrensing av naturtypelokalitet. Lite areal, historisk hard uthogst og få signalarter gjør at lokaliteten vurderes som "kun" lokalt viktig.

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F08-Gammel barskog F08
Utforming: F0802-Gammel furuskog F0802
Verdi: C-Registrert/lokal C

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
F04-Bjørkeskog med høgstauder F04		10
F08-Gammel barskog F08	F0802-Gammel furuskog	50

Registrert dato: 30.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleilig**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger helt nord i Gåsvatnan LO, like øst for Vestermosæter. Berggrunnen består av kvartsitt og glimmerskifer.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensingen omfatter sørsiden av en liten åsrygg med eldre furuskog, samt bjørkedominert løvskog et stykke videre mot nordvest. Furuskogen er halvgammel, men med rimelig god aldersspredning. De største er ca 50 cm i diameter ved brysthøyde. Bare ganske få trær er mer enn 100-120 år, men et fåtall er ca 150-180 år. Skogen er hardt hogstutnyttet fra gammelt av. Stubbettheten er høy, mens forekomsten av gadd og liggende dødvedelementer er meget sparsom. De eldste furutrærne har ganske rikelig med tørrkvist, noe som utgjør substrat for enkelte kontinuitetskrevede arter. Furuskogen består av bærlyng- og blåbærskog. I nordvest tynnes furua ut til fordel for boreale løvtrær, fremst bjørk, men også spredt rogn og selje. Vegetasjonen er noe rikere (småbregneskog og mesotrof høystaudeskog) med bl.a. skogburkne, sumphaukeskjegg, hvitbladtistel og skogmarihånd.

Artsmangfald

Et fåtall moderat kontinuitetskrevede arter er påvist. Tilknyttet furu gjelder dette furusotbeger og vanlig sotbeger. Litt glattvrenge finnes på rikbarkstrær (selje, rogn), mens det på bjørk er mye *Buellia chloroleuca* og *Lecanora fuscescens*, for å nevne et par skorpelaver.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn**

Området bør avsettes til fri utvikling uten inngrep.

Heilskapleg landskap**Grunngjeving av verdi**

Forekomst av eldre furuskog med innslag av kontinuitetselement og kontinuitetskrevede arter tilsier avgrensing av naturtypelokalitet. Lite areal, historisk hard uthogst og få signalarter gjør at lokaliteten vurderes som "kun" lokalt viktig.

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0104-Bergknaus og rasmark C0104
Verdi: B-Viktig B
Registrert dato: 29.07.2010
Areal:
Hevd:

Områdebeskrivelse

Innleiing

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger noen hundre meter rett øst for toppunktet til St. Olav, nordvest i Gåsvatnan LVO. Her fremtrer smale soner med letterodert kalkspatmarmor i et område ellers dominert av ganske sure og harde bergarter.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensingen omfatter en sone med kalkspatmarmor (som blant annet fremtrer i form av små hauger/knauser) med tilhørende reinrosesamfunn.

Artsmangfald

Av interessante karplanter ble notert grønnebarkne, skredarve, rødsildre, fjellsmelle, flekkmure, bleikvier, fjellbakkestjerne og svartaks. Typiske kalklavsarter omfatter *Psora decipiens*, *Biatora subduplex*, *Mycobilimbia berengeriana*, *Caloplaca sinapisperma* og *Rinodina mniareae*. Større interesse knytter seg til funn av *Buellia papillata*, *Brigantiaea fuscolutea* og *Protoblastenia terricola*. Sistnevnte er ikke kjent fra Nord-Norge tidligere, og står oppført som truet på gjeldene rødliste (pr 2010).

Bruk, tilstand og påverknad

Framande artar

Skjøtsel og omsyn

Området bør ikke utsettes for inngrep, og ferdsel bør begrenses.

Heilskapleg landskap

Grunngjeving av verdi

Tatt i betraktning de store forekomstene av kalkspatmarmor i områdene litt lenger øst og sør, så er denne lokaliteten meget beskjeden i størrelse, og ville normalt ikke vært utfigurert som naturtype. Imidlertid er det påvist flere uvanlige til sjeldne arter akkurat her, inkludert en truet skorpelav som tidligere ikke kjent fra Nord-Norge. Dette gjør at lokaliteten vurderes som viktig.

Naturtyper med eventuelle artsregistreringer

7. juni 2011

RANA

Lokalitetsnr SLO1 Raudfjellet V

Verdi B

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0102-Leside C0102
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	40
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	50

Registrert dato: 26.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse

Innleiing

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt og Siri Lie Olsen den 26.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Avgrensningen omfatter deler av lisa vest for Raudfjellet. Berggrunnen i området er svært rik, og kalkframspring forekommer vanlig i øvre deler av lokaliteten. Nedre deler har mindre berg i dagen. Flere rike bekker og sig krysser lokaliteten. Overgangen mot mer triviell vegetasjon skjer gradvis, så grensene er noe omtrentlige.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingene rabb og leside. Området er en mosaikk med fattigere og rikere områder, der de rikere dominerer. Dominerende vegetasjonstype i øvre og søndre deler av lokaliteten er reinrose-gras-lavrabb (R3), mens rik høystaude-eng og -kratt med skogstorkenebb-ballblom-utforming (S7a) dominerer lenger ned i lia. Mot nord bærer lokaliteten mer preg av rike sig med fattigere vegetasjon mellom.

Artsmangfold

Rabbene domineres av krevende vegetasjon med arter som reinrose, fjellfrøstjerne, fjelltistel, fjelløyentrøst, rynkevier, setermjelt, reinmjelt, marinøkkel, fjellbakkestjerne, snøbakkestjerne, bergveronika, berggrubblom, bergstarr, svartstarr, fjellstarr, dvergjamne, fjellsnelle, dvergsnelle og fjellkurle. I lesidene finnes i tillegg ballblom, skogstorkenebb, marigras, marikåpe sp., setergråurt, fjellhvitkurle, grønnkurle og jåblom, stedvis i kombinasjon med vierkratt, og i fuktige sig forekommer gulsildre, grannsildre (NT), issoleie, snøsoleie (NT), fjellpestrot, bjønnbrodd, tvillingsiv, trillingsiv, sotstarr og hårstarr.

Bruk, tilstand og påverknad

Området er intakt og uten inngrep.

Framande artar

Skjøtsel og omsyn

Heilskapleg landskap

Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper som til sammen innehar høye naturverdier.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten omfatter et stort, intakt område med kalkrike og artsrike vegetasjonstyper. Imidlertid inkluderer lokaliteten også en del triviell vegetasjon, og de rike vegetasjonstypene er ikke like velutviklet som på de mest verdifulle lokalitetene på Saltfjellet. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0104-Bergknaus og rasmark C0104
Verdi: A-Svært viktig A

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	25
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	25
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	25
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	25

Registrert dato: 26.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt og Siri Lie Olsen den 26.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Avgrensningen omfatter fjellet Storklumpen og strekker seg fra skråningen ned mot Kjørrabekken og følger toppryggen til rett sør for Storklumpbekken. Berggrunnen i området er svært rik, og dette gjelder også toppen av Storklumpen. Mot øst og sørover langs ryggen er berggrunnen noe fattigere, men også her finnes store rike partier og rike sig. Overgangen mot mer triviell vegetasjon skjer gradvis, så grensene er noe omtrentlige.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingene bergknauser og rasmark, rabber, lesider og snøleier. Toppen av Storklumpen fremstår som bergknauser, rasmark og rabber som domineres av vegetasjonstypen reinrose-gras-lavrabb (R3). I østskråningen og den bratte vestskråningen finnes små partier med sent utsmeltet snøleivegetasjon, for det meste rikt våtsnøleie (T9). Lengst i sør forekommer større, slake områder med ballblom-utformingen av rikt engsnøleie (T3a). Mellom rabber og snøleier finnes lesider med flekkmure-harerugeng (S4).

Artsmangfald

Lesidene karakteriseres av svært artsrik vegetasjon med krevende arter som fjellsmelle, fjelltistel, fjellfrøstjerne, fjelløyentrøst, flekkmure, snøsøte, setermjelt, rynkevier, fjellbakkestjerne, fjell-løk, norsk vintergrønn, bjønnbrodd, grønnkurle, fjellhvitkurle, svartstarr, dvergjamne og fjellsnelle. På mer eksponerte rabber finnes i tillegg reinrose, bergstarr og fjellkurle. De krevende moseartene svaiblygmose, radblygmose og bueblygmose er påvist på kalkberg innunder toppen. I snøleiene innunder toppen finnes issøleie, snøsøleie (NT), grannsildre (NT) og grynsildre (NT), mens gulsildre, tvillingsiv og hårstarr forekommer i rike sig. Ballblom-snøleiene lengst sør i domineres av ballblom, men her finnes også turt, kvann og marigras.

Bruk, tilstand og påverknad

Området er intakt og uten inngrep.

Framande artar**Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper som til sammen innehar høye naturverdier.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten omfatter et stort område med svært variert, kalkrik vegetasjon. Her finnes hele spekteret fra solvendte rabber til sene snøleier, inkludert partier med bergknauser og rasmark. De ulike vegetasjonstypene er ikke like velutviklet som andre steder på Saltfjellet, men den store variasjonen og generelt rikt arts mangfold veier delvis opp for få registrerte rødlistearter. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig til viktig (A/B-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0101-Rabbe C0101
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	55
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	40
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	5
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	1

Registrert dato: 28.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleing**

Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 28.7.2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger sør for Søre Bjøllåvatnet, og består av et ca 2,5 km langstrakt parti med parallelle og ganske skarpe nordvest-sørøst-gående rygger og (i sør) en sørvestvendt solvarm skråning.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Variert småskalatomografi gir grunnlag for ganske varierte vegetasjonstyper. Berggrunnen er kalkrik, og det er rike typer som dominerer. På og langs ryggene er det mye tørre reinroseheier vekslende med eksponerte og tilnærmet vegetasjonsløse bergknauser. Disse ryggene har gjerne bratte skrenter ned på sidene, og her er det både rasmark og bergskrenter. I forsøknningen er det små bekkesøkk og så vidt innslag av svakt utviklete snøleiesamfunn. Den jevnere, lokalklimatisk lune og solvarme hellinga i sør har rike reinroseheier vekslende med rike leside-gras/urte-enger, og med en del fuktige sig med lave vierkjerr og høgstaudevegetasjon.

Artsmangfald

Floraen er rik, med et stort utvalg av basekrevende fjellplanter, både på reinroserabbene, rasmarksskrentene, i fuktige sig, og i de litt fuktige engene i sør. Nevnes kan bl.a. reinrose (dominant), marinøkkel, rynkevier, fjellarve, fjellfrøstjerne, rødsildre, knoppsildre, fjellveronika, bergveronika, flekkmure, fjellrapp, fjellkattefot, setermjelt, svartstarr, hårstarr, fjellhvitkurle. Fjellmarinøkkel ble funnet i sør. I bergskrenter inngår arter som snøbakkestjerne, reinmjelt, blåmjelt, bergstarr, fjellsnelle, kalklok, polarvier, lapprubom, grannsildre (overrislete parti). På fuktigere steder i tillegg bjønnbrodd, sotstarr, dvergjamne, fjellfiol, grønnekurle, jåblom, snøsøte. På rabbene er det også typisk med mye reinroseriske (*Lactarius dryadophilus*) og (på løs rasmark) den røde skorpelaven *Psora decipiens*.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn**

Fri utvikling.

Heilskapleg landskap

Området ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Grunngjeving av verdi

Dette er et relativt stort og variert område, med varierte kalkrike alpine vegetasjonstyper, og en artsrik flora av basekrevende fjellplanter knyttet til både tørre reinroserabber, rasmark, rike engar og fuktige søkk. Det tilhører de mer velutviklede av slike arealer i Bjøllådalen. Lokaliteten vurderes som viktig (verdi B), men ligger nær A.

Lokalitetsnr THH02 Saltfjellstua, 1,6 km SØ for, S for 77 Verdi C

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0101-Rabbe C0101
Verdi: C-Registrert/lokal C

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	70
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	25
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	5

Registrert dato: 29.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse

Innleiing

Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 29.7.2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger på østsiden av Bjøllådalen, ca 1,6 km sørøst for Saltfjellstua, og består av en slak rygg og tilhørende nordvendt skråning ned mot en bekk.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Det meste av området har rabbevegetasjon med godt utviklet reinrosehei, men det er også noe fuktigere lesidevegetasjon med urte-gras-eng, og også litt eksponert bergknaus. Berggrunnen er kalkrik.

Artsmangfald

Området har et typisk utvalg av basekrevende fjellplanter knyttet til de aktuelle vegetasjonstypene, så som reinrose, setermjelt, rødsildre, rynkevier, fjellbakkestjerne, fjellsnelle, marinøkkel. I bergskrent ble de relativt sjeldne mosene småblomstermose (*Schistidium dupretii*) og fjellputemose (*Dicranoweisia compacta*) funnet.

Bruk, tilstand og påverknad

Framande artar

Skjøtsel og omsyn

Fri utvikling.

Heilskapleg landskap

Området ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Grunngjeving av verdi

Dette er et nokså lite parti med velutviklet reinrosrabber og rik lesidevegetasjon, men uten at kvalitetene kan sies å være spesielle, og vurderes som lokalt viktig (verdi C).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0101-Rabbe C0101
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	50
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	25
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	25

Registrert dato: 28.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 28.7.2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten består av en smal marmorgang med tilhørende karstformasjoner, beliggende i en nordvendt forsenkning ca 2,5 km sørøst for Saltfjellstua.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

På marmorberget veksler vegetasjonen mellom sluttet, rik reinrosehei-vegetasjon og mer glissent vegetasjonsdekke på eksponerte kalkknauser. Dels er det opprevet vegetasjon på forvitret marmorgrus. Det er også noe lesidevegetasjon (gras-urte-eng) og små fragmenter av snøleievegetasjon.

Artsmangfald

Floraen er rik, med et ganske stort utvalg av basekrevende arter typiske for reinroseheier. I tillegg til "standardartene" ble det også påvist bl.a. snøsoleie, dvergsnelle, tuearve og bergrublom.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn**

Fri utvikling.

Heilskapleg landskap

Området ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten er liten, men har godt utviklet kalkknausvegetasjon og karstformasjoner på marmor, og med en rik flora, og vurderes som viktig (verdi B).

Lokalitetsnr THH04 Ruovddevarre, 2,5 km SV for, SV for Verdi C

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0104-Bergknaus og rasmark C0104
Verdi: C-Registrert/lokal C

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	50
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	45
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	5

Registrert dato: 28.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse

Innleing

Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 28.7.2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten består av en brattlendt sørvendt skråning ned mot et markert vestvendt søkk rett sørvest for topp 1017, ca 2,5 km sørvest for Ruovddevarre-toppen.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Brattlia rives opp av bergskrenter, blokkmark og noe rasmark, med rike gras-urte-enger og reinroseheier innimellom. Ned mot bunnen av søkket og på skyggesida er det snøleievegetasjon.

Artsmangfald

Floraen er relativt rik, med et bra utvalg av basekrevendee arter. I tillegg til fjellplanter som reinrose, bergstarr, rynkevier, rødsildre etc inngår også bl.a. taggbregne, grønnebukkne, marinøkkel, rød jonsokblom. Nede i bunnen vokser noe snøsoleie og isssoleie.

Bruk, tilstand og påverknad

Framande artar

Skjøtsel og omsyn

Fri utvikling.

Heilskapleg landskap

Området ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Grunngjeving av verdi

Området har moderat utviklete reinroseskråninger, rike enger og svakt utviklete baserike snøleier, og vurderes som lokalt viktig (verdi C).

Lokalitetsnr THH05 Ruovddevarre, 3 km S for, Ø for 851 Verdi C

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0103-Snøleie C0103
Verdi: C-Registrert/lokal C

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	100

Registrert dato: 29.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse

Innleiing

Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 29.7.2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten består av en liten nordvendt, slak helling rett øst for topp 851, ca 3 km sørvest for Ruovddevarres topp

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Det samler seg her mye snø, og hele området dekkes av relativt rike, middels seint utsnøende snøleier. Fuktig gras-urte-eng veksler med våte forsenkninger, og det er også helt våte "hull" med sumpvegetasjon.

Artsmangfald

Typiske snøleiearter som snøsoleie, issoleie, dvergsoleie og grannsildre finnes spredt. Et tett felt med "monokultur" av fjellpestrot står i en våt forsenkning.

Bruk, tilstand og påverknad

Framande artar

Skjøtsel og omsyn

Fri utvikling.

Heilskapleg landskap

Området ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Grunngjeving av verdi

Dette er et lite areal med middels rike snøleiesamfunn, men uten spesielt kravfulle arter, og vurderes som lokalt viktig (verdi C).

Lokalitetsnr THH06 Kjempåtinden, 2 km NV for, under 8 Verdi B

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0102-Leside C0102
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	100

Registrert dato: 29.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse

Innleiing

Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 29.7.2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten består av ei lang, sør- til sørvestvendt lside under topp 851, ca 2 km nordvest for Kjempåtinden i Bjøllådalen.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Denne lune skråningen dekkes av en mosaikk mellom rike reinroseheier (mest i den øvre, tørrere delen) og rike gras-urte-enger, i mosaikk med små fuktdrag i nedre del. Det inngår også noe vierkjerr og høgstauder i fuktige parti.

Artsmangfald

Det er påvist et typisk utvalg av karplanter for de aktuelle vegetasjonstypene. Artsmangfoldet er dårlig undersøkt.

Bruk, tilstand og påverknad

Framande artar

Skjøtsel og omsyn

Fri utvikling.

Heilskapleg landskap

Området ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Grunngjeving av verdi

Området er et ganske stort parti med tydelig rike reinroseheier og lesideenger, og vurderes som viktig (verdi B).

Naturtyperegistreringer**Viktig naturtype:** C01-Kalkrike områder i fjellet C01**Utforming:** C0102-Leside C0102**Verdi:** B-Viktig B**Supplerende naturtyper**

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	60
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	20
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	10
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	10

Registrert dato: 29.07.2010**Areal:****Hevd:****Områdebeskrivelse****Innleiing**

Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 29.7.2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger rett vest for og under Kjempåtinden, og omfatter et nokså stort område med varierte vestvendt terreng, både jevne hellinger, fuktige søkk og bratte skrenter og bergframspring.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Området dekket av rike vegetasjonstyper. Store arealer er rike reinroseheier av varierende utformingar, både på tettvegeterte rabber, tørrberg og kalkskiferskråninger. Reinroseheiene veksler med fuktigere gras-urte-enger, små våte sig (lokalt med små, svakt utviklete snøleiesamfunn), og også små partier med rasmark. De fleste kolletoffene/bergframspringene i og rundt Kjempåtinden er av rødt og nakent olivinberg, med sparsom vegetasjon.

Artsmangfald

Floraen er rik og variert, med et stort utvalg av basekrevende fjellplanter typiske for de aktuelle vegetasjonstypene. Av mer spesielle arter kan nevnes grønnburkne, taggbregne, grannsildre, snøsoleie, agnorstarr og brudespore. Artsmangfoldet er nokså dårlig undersøkt.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn**

Fri utvikling.

Heilskapleg landskap

Området ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Grunngjeving av verdi

Dette er et nokså stort og variert område med flere ulike kalkvegetasjonstyper godt utviklet, og med en rik flora, og vurderes som viktig (verdi B) (kanskje på grensa til A).

Verdi C

Viktig naturtype: A05-Rikmyr A05
Utforming: A0506-Ekstremrik myr i høyereliggende område A0506
Verdi: 0-Registrelok C

Naturtype	Utforming	Andel (%)
A05-Rikmyr A05	A0506-Ekstremrik myr i høyereliggende områder	100

Hevd:

Lokaliteten har ei lita, men godt utviklet ekstremrik myr med rik flora, men uten at sjeldne arter er påvist, og vurderes som lokalt viktig (verdi C).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0104-Bergknaus og rasmark C0104
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	95
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	5

Registrert dato: 29.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 29.7.2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Området ligger på østsiden av Bjøllådalen, øst for Krukkimyra, og består av den bratte-stupbratte vests-krenten som faller ut i Bjøllådalen fra fjellplatået Tjammo.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Mesteparten av området har rike rasmarks- og engsamfunn. Det veksler mellom åpne tørrenger, gras-urterike vekslefuktige enger, nakne bergflater og stupbratte berg. I nord er det også et felt med brattlendt reinrosehei. Eksponerte kalkblokker ligger spredt i nedre del av brattskråningen. Nedenfor brattene er det vierkjerr, noe småbjørk og rik høgstaudevegetasjon, med mye grove steinblokker.

Artsmangfald

Floraen er rik og (meget) variert, med et stort utvalg av basekrevende fjellplanter; både reinrosehei-arter, rasmarksarter, bergskrentarter, og også med svakt varmekjære innslag. Påvist er bl.a. reinrose (store tepper), flekkmure, rynkevier, taggbregne, grønneburkne, marinøkkel, kalkklok (trolig), reinmjelt, skredrublom, tuearve, fjellkattefot, snøbakkestjerne, fjellbakkestjerne, rødsildre, knoppsildre, snøsildre, småengkall, jåblom, bjønnbrodd, fjellhvitkurle, grønnekurle, bergstarr, sotstarr, svartstarr, hårstarr, fjellrapp, hengeaks, turt, kvann, skogstjerneblom, ballblom, fjellminneblom, rød jonsokblom. I sør er det olivinberg, med bl.a. snauarve, grønneburkne og fjelltjæreblom. I et våtsig i nord finnes snøsoleie. Solorina bispora og Psora decipiens er også påvist. Heftig varslende dvergfolk kan tyde på hekking.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn**

Fri utvikling

Heilskapleg landskap

Området ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Grunngjeving av verdi

Skrenten under Tjammo har godt utviklete rasmarks- og engsamfunn, med et stort antall basekrevende arter, og er et av få områder med velutviklete solvarme rasmarker i Bjøllådalen (med svakt varmekjære innslag), og vurderes som viktig (verdi B).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0101-Rabbe C0101
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	50
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	40
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	10

Registrert dato: 30.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Undersøkt av Tom H. Hofton og Torbjørn Høitomt (begge BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 30.7.2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger på et platå under det store fjellet Kruhki, på vestsiden av Bjøllådalen, og består av en nordvendt forsenkning med marmorrygger og fuktige søkk.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Rike reinroserabbesamfunn dominerer på ryggene, stort sett med sluttet vegetasjon. I nedkant av ryggene er det gjerne ganske bratte skrenter med lesidevegetasjon, stedvis med noe rasmark og eksponert berg, og med veksling i vegetasjon mellom gras-urte-enger og glissen rasmarks- og bergknausvegetasjon. I bunnen er det fuktig, i nord også med en bekk.

Artsmangfald

Floraen er rik og variert, med et stort arts mangfold av basekrevende fjellplanter knyttet til de aktuelle vegetasjonstypene. Foruten "grunnsettet" (så som reinrose, bergstarr, rødsildre, flekkmure, rynkevier, knoppsildre, svartstarr, rabbetust etc), inngår også en del sjeldnere arter, som svartbakkestjerne, småsøte, og marinøkkel. Fjellnever (*Lobaria linita*) vokser på rabbene, og innunder beskyttede steinblokker ble det sett mye huleblygmose (*Seligeria donniana*).

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn**

Fri utvikling.

Heilskapleg landskap

Området ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten har betydelige naturverdier knyttet til rike reinroseheisamfunn, dels også rasmarks- og bergskrentsamfunn, med en rik flora, og vurderes som viktig (verdi B).

Naturtyperegistreringer**Viktig naturtype:** A05-Rikmyr A05**Utforming:****Verdi:** A-Svært viktig A**Supplerende naturtyper**

Naturtype	Utforming	Andel (%)
A05-Rikmyr A05		70
E03-Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti E03		20
F04-Bjørkeskog med høgstauder F04	F0403-Nordlig frodig bjørkeskog	10

Registrert dato: 30.07.2010**Areal:****Hevd:****Områdebeskrivelse****Innleing**

Undersøkt av Tom H. Hofton og Torbjørn Høitomt (begge BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 30.7.2010. Kun nordre del ble overflatisk undersøkt. Tidligere sjekket av E.I. Aune ("Saltfjellprosjektet" 1975).

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger i indre del av Bjøllådalen, og består av dalbunnen over en ca 4,5 km lang strekning sørover fra Krukkistua.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Bjøllådalen vider seg på denne strekningen noe ut, og danner en flat dalbunn bygd opp av tynne sand- og grusavsetninger, som dekkes av et variert våtmarkslandskap med aktive flommarker, myrer og elvesletter. Trolig ligger store deler av området under vann i perioder med flom. Elva renner rolig og stille med vide meandere, og det finnes også en avsnørt kroksjø (Valen). Flere mindre bekker faller ned fra begge sider, og snirkler seg dype og stilleflytende den siste biten ut i elva. Kjempåelva i nord deler seg i en rekke småbekker ut over ei vid løsmassevifte som elva har bygd opp gjennom lang tid. Mesteparten av området dekkes av myrer av ulike typer. Her er både fastmattemyrer, våte flatmyrer og flommyrer. Disse er trolig for det meste av fattig til intermediære utforminger, men det er også en del areal rikmyr, lokalt ekstremrikt. Rike kildesig ut i myrkantene finnes også (meget velutviklet ved Krukkistua). Langs bekkene er det gjerne tette vierkjerr og –sumper i veksling med høgstaudebjørkeskog. Hovedelva graver en del i yttersvingene, og her er det nakne grus- og sandskrånninger, og i partier med noe stryk i elva elvegrusrør. De gamle elveslettene ligger nå som svakt opphøyde platåer i mosaikk med myr- og sumpområder på litt lavere nivå. Disse platåene har dels tørre treløse "sandlyngheier", dels glissen bjørkeskog.

Artsmangfold

I rikmyrs- og kildepartiene er floraen rik, med en rekke kravfulle arter. Nevnes kan bl.a. gulsildre, kongsspir, dvergsnelle, jåblom, småvier, bjønnbrodd, gulstarr, sotstarr, svartstarr, hårstarr, blystarr, dystarr, tranestarr, tvillingsiv, brudespore. Elveørvegetasjonen ble sjekket ved Krukkistua, men det ble ikke funnet spesielle/interessante arter der. Det er utvilsomt stort potensial for interessante/sjeldne arter både av karplanter og moser. Lokaliteten har åpenbart også stor verdi for fugl, og utgjør trolig et av de viktigste områdene for våtmarksfugl i Bjøllådalen.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande arter****Skjøtsel og omsyn**

Fri utvikling (ingen inngrep).

Heilskapleg landskap

Området ligger i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Grunngjeving av verdi

Dette er et stort våtmarksområde med varierte og velutviklede myrer, sumper, flommarker, vierkjerr, og dels også kroksjøer, og har store naturverdier. Biomangfoldmessig er de største interessene knyttet til rikmyrsfloraen og til fugl. Lokaliteten vurderes som svært viktig (verdi A).

Kjelder

Litteratur

Aune et al. 1977

Aune E. I., Kjærem. O og Moen A. 1977. Bjøllodal 2028 II vegetasjonskart 1:50000. K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Bot. avd. Trondheim. ;

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: E05-Fossesprøytsone E05
Utforming: E0502-Urterik utforming E0502
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
E05-Fossesprøytsone E05	E0502-Urterik utforming	80
E05-Fossesprøytsone E05	E0501-Moserik utforming	20

Registrert dato: 02.08.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt den 02.08.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger ved Granneset nord i Rana kommune og omfatter Bredekfossen og den fosseyrpåvirkede sona rundt fossen. Berggrunnen er rik og arealet som påvirkes av fuktighet fra fossen er ganske stort.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen fosserøyksone, urterik utforming. Arealene nærmest fossen kan trolig defineres som moserik utforming. Vegetasjonen er dominert av kalkkrevende arter. Nærmest fossen dominerer marikåpe sp. Noe lenger bort fra fossen finnes arter som tyrihjel, skogstorkenebb, mjødur, hengeving, øyentrøst sp., teiebær, rosenrot, rynkevier, gulsildre og noe ung bjørk. Det finnes ikke noe tresjikt som blir påvirket av fosserøyken.

Artsmangfold

Det er påvist en rik moseflora i arealene nærmest fossen. Nyresleivmose, fettmose, holeblygmose, rødhøstmose, skjørvmose, hinnetrollmose, vortesliremose, stridplanmose, jøkelbekkemose, hårmose, piggetrådmose, opalnikke, storhoggtann og myrstjernemose ble alle samlet fra lokaliteten. Mange av disse artene er svært vanlige, men artene holeblygmose, rødhøstmose, hinnetrollmose og vortesliremose er kalk- og/eller fuktighetskrevende arter. Mer inngående undersøkelser vil trolig avdekke flere krevende mosearter. I tillegg til den rike mosefloraen ble kalklok (NT) påvist i skråningen rett sør for fossen.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande arter****Skjøtsel og omsyn**

Det må ikke settes i verk tiltak som endrer vannføringen i elva.

Heilskapleg landskap

Lokaliteten inngår i et svært variert landskap med høy tetthet av naturtypelokaliteter. Elvedalen videre nedover fra Bredekfossen er avgrenset som bekkekløft, mens det på gården Bredek rett nord for fossen ligger flere intakte slåtteeenglokaliteter. Den gamle granskogen på Granneset er også avgrenset som naturtypeverdi. I tillegg finnes store kalkområder i umiddelbar nærhet.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten omfatter ei stor og velutviklet fosserøyksone i ei elv som trolig har relativt stabil vannføring. Med unntak av kalklok, er det ikke påvist rødlistearter på lokaliteten. Berggrunnen er imidlertid kalkrik og det er stort potensial for sjeldne og kanskje rødlistede mosearter dersom denne gruppen inventeres noe bedre enn hva det ble tid til i 2010. Det finnes ikke skog som påvirkes av fosserøyken og dette trekker verdien noe ned. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F09-Bekkekløft og bergvegg F09
Utforming: F0901-Bekkekløft F0901
Verdi: A-Svært viktig A

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
F09-Bekkekløft og bergvegg F09	F0901-Bekkekløft	85
F08-Gammel barskog F08	F0801-Gammel granskog	15

Registrert dato: 02.08.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt den 02.08.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten omfatter nedre deler av Tespas elvekløft, samt den nedre delen av Stormdalsåga nedenfor Bredekfossen. Kløfta er markert, med ganske bratte, men vegetasjonsdekte sider. I øvre og nedre deler av avgrensningen er det noe brattere med innslag av en del bergvegger. Berggrunnen er kalkrik over store områder. Luftfuktigheten er til dels svært høy i deler av lokaliteten.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen beggekløft og bergvegg med utformingen bekkekløft i mosaikk med naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Vegetasjonen varierer fra frisk blåbær- og småbregneskog i granskogpartiene i øst til fuktig høgstaudeskog i store deler av de bjørkedominerte sidene ned mot elva. Flere steder finnes også en del rike sig med svært krevende både karplante- og moseflora. Her inngår blant annet flere krevende fjellplanter. Flere krevende fjellplanter finnes også i flere partier der kalkrike berg og svaberg stikker opp i dagen ned mot elva. Dette elementet er særlig fremtredende i den nordre delen av lokaliteten, nord for det Stormdalselva og Tespa møtes. Her smaler kløfta noe av, og særlig de vassdragsnære delene preges av flere bergvegger enn lenger ned.

Artsmangfald

I rike sig finnes arter som fjell-lok, gulsildre, dvergsnelle, jåblom samt de kalkkrevende mosene myrfjør og fjørtuffmosene. På kalkrike, til dels overrislete kalkberg finnes arter som rødflangre, kalktelg, reinrose, rynkevier, fjellbakkestjerne, sotstarr, hårstarr og jåblom. Videre er det påvist et rikt utvalg arter både innen gruppene lav og vedboende sopp. Knappnålslavene rustdoggnål (NT), hvithodenål (NT) og dverggnål forekommer relativt vanlig i rothaler på eldre løvtrær i liene ned mot elva. Langnål (NT) er observert på høgstubber av gran på to lokaliteter. Videre forekommer artene skrukelav, skrubbenever, filthinnelav og lodnevrenge vanlig på rikkbarkstrær i lokaliteten. Gubbeskjegg (NT) finnes spredt på eldre gran. Vanlig skjellfittlav og grynvene ble observert på kalkberg, blant annet sammen med den krevende mosearten svaiblymose. Vedsoppelementet er også godt utviklet i lokaliteten med en lang rekke signalarter og noen rødlistearter. Svartsonekjuke (NT) og barksoppen *Ceraceomyces borealis* (NT) ble begge påvist på dødved av gran. Kjuka *Skeletocutis lenis* (NT) finnes spredt på gamle, gjennliggende furulæger. Videre er signalartene vasskjuke, ferskenhatt, samt den rødlistede barklevende begersoppen gammelgranskål (NT) også påvist.

Bruk, tilstand og påverknad

Granskogen øst for Tespa i avgrensningens midtre og nedre deler er tydelig påvirket av plukkhogst i eldre tider. Det finnes tydelige, men gamle stubber spredt i hele det granskogkledde områder. Spredt finnes grove furulæger som er rester etter en større andel av furu i tidligere tider. Furu forekommer i dag kun svært sparsomt på noen steder i avgrensningen. Selv om hogstspor finnes, er mengden dødved stedvis ganske stor og i de beste partiene er også kontinuiteten god. Den glisne bjørkedominerte løvskogen på begge sider ned mot elva inneholder også en del nøkkelelementer i form av gamle trær, høgstubber og læger. Deler av lisidene ned mot elva er så bratte at den sparsomme skogdekningen kan skyldes det ustabile substratet. Selv om også denne delen av lokaliteten trolig er blitt utnyttet for eksempel til vedhogst, vil flere viktige nøkkelelementer dannes raskere her enn i mer stabile miljøer. En tydelig sti fra den gamle gården Bredek og ned mot Dunderlandsdalen krysser lokaliteten rett ovenfor samløpet mellom Tespa og Stormdalselva.

Framande artar**Skjøtsel og omsyn**

Lokaliteten bevares best gjennom fri utvikling.

Heilskapleg landskap

Lokaliteten inngår i et svært variert landskap med høy tetthet av naturtypelokaliteter. I tillegg til denne bekkekløfta, finnes ei fosserøysone, en gammel granskog og flere intakte slåtteenger i umiddelbar nærhet.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten innehar både naturgitte og strukturelle kvaliteter. Den rike berggrunnen som preger området er enda tydeligere nede i bekkekløfta enn i området rundt. I tillegg finnes en del eldre skog med høyt innslag av nøkkelelementer både i liene ned mot elva og oppe på kanten av kløfta i øst. Det er i alt påvist åtte rødlistearter og potensialet for flere er stort. Lokaliteten vurderes på brakgrunn av fuktighetsnivå, rikhet, mengde nøkkelelementer og antall rødlistearter som svært viktig/viktig (A/B-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F08-Gammel barskog F08
Utforming: F0801-Gammel granskog F0801
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
F08-Gammel barskog F08	F0801-Gammel granskog	100

Registrert dato: 02.08.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse

Innleing

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt den 02.08.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger på Granneset, ved innfallsporten til Saltfjellet nasjonalpark, nord i Rana kommune og omfatter en av landets nordligste naturlige granskoger. Berggrunnen er stedvis ganske rik, men skikkelig kalkkrevende vegetasjon finnes bare i rike sig.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Skogen er grandominert med innslag av noe bjørk, rogn og selje. Vegetasjonen er for det meste en mosaikk med blåbær- og småbregneskog med nøysomme og vidt utbredte arter, men kalkkrevende vegetasjon finnes i tallrike sig i lia ned mot elva i øst. Her finnes arter som fjell-lok, dvergsnelle, jåblom og gulsildre.

Artsmangfold

Det er påvist et rikt arts mangfold på lokaliteten. Lav en den mest interessante gruppa med arter som fossenever (VU), hvithodenål (NT), langnål (NT), rustdoggnål (NT), rotnål (NT), gubbeskjegg (NT), sukkernål, dverggullnål, samt flere vidt utbredte vrenge-, filtlav-, og knappenålsvarter. Det er nok et ytterligere potensial for sjeldne og rødlistede lav. Av vedsopp ble den rødlistede *Ceroseomyces borealis* (NT) påvist. Ellers forekommer de noe vanligere artene granstokkjuke og granhvitkjuke spredt.

Bruk, tilstand og påverknad

Lokaliteten bærer tydelig preg av påvirkning gjennom plukkhogst. Det finnes ingen nye inngrep, men mangel på dødved og til dels dårlig sjiktning vitner om at skogen i området til dels er hardt utnyttet fra gammelt av. Noe dødved finnes i de mest produktive delene av lokaliteten, men kontinuiteten er dårlig. Av andre inngrep går det en sti gjennom området som fører fram til den gamle gården på Granneset.

Framande arter

Skjøtsel og omsyn

Lokaliteten bevares best gjennom fri utvikling.

Heilskapleg landskap

Lokaliteten inngår i et svært variert landskap med høy tetthet av naturtypelokaliteter. Lokaliteten grenser direkte til både ei bekkekløft og ei fosserøyksone, mens flere intakte slåttmarker ligger litt lenger nord. I tillegg finnes store kalkområder i umiddelbar nærhet.

Grunngjeving av verdi

Granneset representerer en av de nordligste bestandene av naturlig granskog i Norge, noe som alene gir lokaliteten en viss verdi. I tillegg er skogen relativt gammel med gjennomgående høy luftfuktighet, særlig i de østvendte delene. Det er påvist en rekke rødlistede arter, men kontinuiteten i dødved og mangel på riktig gamle trær, gjør at arts mangfoldet totalt sett fremstår som utarmet. Særlig gjelder dette vedsopp. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0103-Snøleie C0103
Verdi: A-Svært viktig A

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	60
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	20
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	5
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	15

Registrert dato: 29.07.2010

Areal:

Hevd:

Bruk	NåverendeBruk	TidligereBruk
Beite	Trolig ekstensivt beitet av tamrein	Trolig ekstensivt beitet av tamrein

Områdebeskrivelse**Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt den 29.07-2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger øst på Midtistufjellet og i lia ned mot turisthytta Midtistua. Berggrunnen er rik og stedvis stor småtopografisk variasjon gir opphav til mange ulike habitater.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med en mosaikk av utformingene snøleier, rabber, lesider og litt bergknaus og rasmark. Vegetasjonen varierer med topografien fra tørre rabber på ryggen ut mot Midtistua nord i lokaliteten til snøleier med varierende utsmeltingstidspunkt. Det dreier seg hovedsakelig om tidlige snøleier med overgang mot lesidesamfunn, men i området rundt det vesle tjernet nord i lokaliteten og i dalgangen sørover fra tjernet finnes arealer med rike våtsnøleier som smelter ut senere på sesongen.

Artsmangfold

I de rike, sene snøleiene finnes arter som polarsnelle, snøull, brearve, rypestarr, stjernesildre, knoppsildre, tvillingsiv, jøkelsmåarve, dvergssyre (NT), issøleie, snøgras (VU), grannsildre (NT) og snøsoleie (NT). I snøleier med noe tidligere utsmelting og på fuktige berghyller med langvarig snødekke ble hhv. lodnemyrklegg (NT) og svartbakkestjerne (NT) påvist. På de tørre rabbepartiene og i sigevannspåvirkede lisider finnes et rikt artsutvalg med arter som rynkevier, fjellsmelle, hårstarr, bergstarr, reinrose, jåblom, bjønnbrodd, svarttopp, slirestarr, fjellarve, fjellkurle, grønnekurle, tettegras, fjelltistel, fjellkvitkurle, ballblom, setermjelt, reinmjelt, setermjelt, reinrose, bergstarr og rynkevier. Lapprublom (NT) ble også påvist to steder i lia ut mot Midtistua og Bjøllådalen. Det ble samlet noe moser fra lokaliteten, fortrinnsvis fra de rike snøleiene og blant disse er svullbakkemose, hjulbakkemose, sumptvebladmose og nervesvanemose. Bergvegger og blokker som er fuktige eller overrislete kan huse sjeldne mosearter, blant annet innen slekta blygmose.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande arter****Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår som én av mange naturtypelokaliteter i de mest kalkrike delene av Saltfjellets sentrale deler. Disse omfatter utformingene rabber, lesider, snøleier, rasmark og arealer med ultrabasisk og tungmetallrik mark. Kalkområdene på Saltfjellet er av det mest artsrike og verdifulle vi har i norske fjell.

Grunngjeving av verdi

Variert lokalitet, som trolig kunne vært fininndelt noe mer dersom man hadde brukt mer tid. Lokaliteten har store kvaliteter knyttet til både sene rike våtsnøleier, tidlige og middels sene snøleier og kalkrike rabbe-/bergknaussamfunn. Det er totalt påvist sju rødlistede karplanter innenfor avgrensningen. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0103-Snøleie C0103
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	90
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	10

Registrert dato: 30.07.2010

Areal:

Hevd:

Bruk	NåverendeBruk	TidligereBruk
Beite	Deler av lokaliteten beites av rein.	Reinbeite.

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt og Tom Hellik Hofton den 30.07-2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger på fjellet Kruhkki og strekker seg fra rett øst for Krukkigielas, oppover mot toppen av Kruhkki og videre i den bratte, østvendte lia sørover mot rett vest for nordre Kjeldevatnet. Nordre deler av lokaliteten ligger i Beiarn kommune, mens søndre deler ligger i Rana. Hele området er kalkrikt og for det meste dominert av forskjellige typer snøleievegetasjon.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingen snøleie i mosaikk med bergknaus og rasmark. De nordlige delene av lokalitetene omfatter et kanskje slakt område med rike våtsnøleier lengst nord og flere typer tidligere snøleier sørover mot toppen av Kruhkki. Den søndre delen av lokaliteten omfatter et golt område i ei svært bratt lise. Her ligger snøen lenge og smeltevatn renner nedover svabergene. Svært rik vegetasjon finnes på hyller og i andre flater områder i lia. Det meste av arealet her inngår i typen rikt våtsnøleie.

Artsmangfald

I rike våtsnøleiene finnes arter som brearve, rypestarr, tvillingsiv, polarvier, grannsildre (NT), snøgras (VU), jøkelsmåarve, grynsildre (NT) og issoleie. I de litt tidligere snøleiene inngår arter som fjellpestrot, snøsoleie (NT), lodnemyrklegg (NT) og rynkevier.

Bruk, tilstand og påverknad

Deler av lokaliteten beites av rein. For øvrig finnes ikke spor etter menneskelig aktivitet (med unntak av varden på toppen av Kruhkki).

Framande artar**Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår som én av mange naturtypelokaliteter i de mest kalkrike delene av Saltfjellets sentrale deler. Disse omfatter utformingene rabber, lesider, snøleier, rasmarker og arealer med ultrabasisk og tungmetallrik mark. Kalkområdene på Saltfjellet er av det mest artsrike og verdifulle vi har i norske fjell.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten domineres av arealer med rike snøleier inkludert arealer med den truede vegetasjonstypen rikt våtsnøleie. Det er ikke påvist like mange rødlistede arter som i andre liknende lokaliteter på Saltfjellet, og bestandene av de artene som finnes er heller ikke like store. Unntaket er lodnemyrklegg (NT) som finnes i store mengder. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Naturtyper med eventuelle artsregistreringer

7. juni 2011

BEIARN

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F03-Kalkskog F03
Utforming: F0303-Kalkbjørkeskog F0303
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
F03-Kalkskog F03	F0303-Kalkbjørkeskog	100

Registrert dato: 27.07.2010

Areal:

Hevd:

Bruk	NåverendeBruk	TidligereBruk
Beite	Reinbeite	Reinbeite

Områdebeskrivelse**Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 27.07, 29.07 og 30.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødliskategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Avgrensningen omfatter deler av Tollådalen på begge sider av Tollåga. På vestsiden av elva strekker lokaliteten seg fra Kalvosan i nord til Bukkhågosen i sør og omfatter så godt som alt areal fra tregrensa og ned til elva. På østsiden av Tollåga strekker lokaliteten seg fra Bevertjønnna i nord til Litlepås i sør. Her omfatter den bare en smal stripe langs elva. Berggrunnen i området er svært rik, og rygger med kalkberg i dagen forekommer i mosaikk med fattigere områder i hele lokaliteten. Kalkryggene gjør at området fremstår som småkupert. Rike bekker og sig krysser lokaliteten flere steder.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med utformingen kalkbjørkeskog. Dominerende vegetasjonstype er bjørke-utformingen av kalklågurtskog (B2c). I fuktige søkk finnes områder med høgstaudevegetasjon (C2a), mens flate områder mellom kalkryggene ofte består av fattigere vegetasjonstyper. Busksjikt mangler i store deler av lokaliteten, noe som gir skogen et åpent preg ('engskog'). Skogen fremstår forøvrig som glissen.

Artsmangfold

Bjørk (brysthøydiameter opp til 15 cm) er dominerende treslag i hele lokaliteten. Der busksjikt forekommer, består dette av vierkratt. I fuktige søkk domineres feltsjiktet av høgstaude som ballblom, tyrihjel, turt, kvann, hvitbladistel, myskegras, skogstorkenebb, skogstjerneblom, marikåpe sp., enghumleblom, mjørdurt, geitrams, setersyre, skogsrørkvein, rød jonsokblom, fjellforglemmegei og engsoleie. På grunnlendte kalkrygger forekommer en blanding av lave urter og krevende fjellarter som setermjelt, snøsøte, fjellfrøstjerne, fjellistel, fjelløyentrøst, rynkevier, tågebær, setergråurt, blankbakkestjerne, småbergknapp, perlevintergrønn, marigras og svartstarr. Marinøkkel og agnorstarr er påvist ved Bukkhaugbua. Mellom kalkryggene finnes områder med fattigere vegetasjon, stedvis dominert av finnskjegg. Lengst i sør finnes områder der feltsjiktet domineres av reinrose med krevende følgearter som setermjelt, snøsøte, flekkmure, dvergjamne, bergstarr, bjønnbrodd og fjellhvitkurle. Grynvreng, glattvreng og fjellnever er vanlig på kalkberg i hele lokaliteten. Vreng-artene forekommer også på bjørk. Lokaliteten har trolig et visst potensial for beitemarkssopp, men kartleggingen fant sted på et tidspunkt hvor funget er dårlig utviklet, og leting etter sjeldne sopp ble derfor ikke prioritert. Eldre funn av fjellmarinøkkel, fjellnøkleblom (NT) og småsøte (NT) med dårlig nøyaktighet kan muligens føres til sørenden av lokaliteten.

Bruk, tilstand og påverknad

Store deler av lokaliteten ser ut til å være til dels sterkt påvirket av beite, sannsynligvis av rein som finnes i store mengder i området. Dette er med på å holde busksjiktet nede og bevare skogens åpne preg. Massive insektangrep i kombinasjon med sterk vind har ført til store mengder liggende død ved, men dette dreier seg i hovedsak om små dimensjoner og tidlige nedbrytningsstadier. Kontinuiteten i dødved er dårlig. Bukkhaugbua ligger midt i lokaliteten, som også krysses av flere merkede stier.

Framande arter**Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med store områder med svært kalkrike naturtyper. Til sammen innehar disse svært høye naturverdier.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten består av åpen, beitepreget kalkbjørkeskog. Området er stort, småkupert og har stor variasjon i både vegetasjonstyper og arter. Lokaliteten inngår dessuten i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper. Kalkbjørkeskog er svært vanlig i området, men den tørre til friske utformingen med engpreg som vi finner her, er ikke særlig vanlig og har større potensial for rødlistearter, bl.a. innen gruppen beitemarkssopp, enn fuktigere utforminger med et mer høyvokst feltsjikt. På grunn av få registrerte rødlistearter vurderes avgrensningen foreløpig som viktig (B-verdi), men funn av sjeldne beitemarkssopp kan heve verdien.

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0101-Rabbe C0101
Verdi: A-Svært viktig A

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	80
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	20

Registrert dato: 28.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Røddlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Avgrensningen omfatter ei østvendt lside ovenfor Bukkhaugbua i Tollådalen og strekker seg fra rett øst for Ryggen og sørover mot Giggo. Berggrunnen i området er svært rik, og toppen av rabbene består i hovedsak av naken stein og grus. Overgangen mot mer triviell vegetasjon skjer gradvis, så grensene er noe omtrentlige.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingen rabb. I tillegg finnes mindre områder med utformingen leside og noen rike sig. Den dominerende vegetasjonstypen på lokaliteten er reinrose-gras-lavrabb (R3). Mindre fattigere områder forekommer også innenfor avgrensningen.

Artsmangfald

Vegetasjonen domineres av reinrose, samt andre krevende arter som reinrose, fjellsmelle, fjellfrøstjerne, fjelltistel, fjelløyentrøst, flekkmure, rynkevier, setermjelt, fjellbakkestjerne, snøbakkestjerne, snøsøte, bergveronika, bjønnbrodd og bergstarr. På de aller rikeste og mest eksponerte rabbene finnes i tillegg rabbetust, blåmjelt, reinmjelt, fjellkurle og småsøte (NT). Nederst i lia, i mer beskyttede områder, vokser også kvann, ballblom, marigras, fjellsnelle, dvergjamne, svartstarr, grønnekurle, norsk vintergrønn og grønneburkne. Fjellhvitkurle finnes her i til dels store mengder. I fuktige sig forekommer også gulsildre, jåblom, sotstarr og hårstarr, og her er i tillegg påvist grannsildre (NT). Marinøkkel vokser spredt i hele lokaliteten, mens fjellnøkleblom (NT) er påvist like vest for Bukkehaugen.

Bruk, tilstand og påverknad

En merket sti går gjennom lokaliteten.

Framande artar**Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med store områder med svært kalkrike naturtyper, både rabber, lesider og snøleier. Til sammen innehar disse ekstremt høye naturverdier.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten omfatter noen av de mest kalkrike og artsrike rabbesamfunnene på Saltfjellet.

Avgrensningen er stor og intakt, og den kalkkrevende rabbevegetasjonen er svært velutviklet. Her er også påvist tre rødlistearter. Lokaliteten inngår dessuten i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper som til sammen har meget høy biologisk verdi. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0101-Rabbe C0101
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	60
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	5

Registrert dato: 28.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Avgrensningen omfatter den slake lisida mellom Giggo og elva Ávajáhká øst for Vedfjellet. Berggrunnen i området er svært rik, og toppen av rabbene består i stedvis av naken stein og grus. Overgangen mot mer triviell vegetasjon skjer gradvis, så grensene er noe omtrentlige.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingen rabb. Den dominerende vegetasjonstypen er reinrose-gras-lavrabb (R3). De rike rabbene forekommer i mosaikk med fattigere lesidevegetasjon og små groper og 'kløfter' som må karakteriseres som snøleier.

Artsmangfald

På rabbene domineres vegetasjonen av krevende arter som reinrose, fjellsmelle, fjellfrøstjerne, fjelltistel, fjelløyentrøst, flekkmure, rynkevier, setermjelt, snøsøte, fjellbakkestjerne, bjønnbrodd, fjellsnelle, svartstarr, og bergstarr. Rabbetust, reinmjelt, fjellkurle, småsøte (NT) og reinstarr (NT) forekommer på de mest eksponerte partiene. Marinøkkel vokser spredt. I mer beskyttede områder finnes ballblom, marigras, jåblom, hårstarr, dvergjamne og grønnekurle. Gulsildre, isssoleie og snøsoleie (NT) forekommer i de små snøleiepregede partiene. Fjellhvitkurle vokser i til dels store mengder i ellers triviell lesidevegetasjon.

Bruk, tilstand og påverknad

Området er intakt og uten inngrep.

Framande artar**Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med store områder med svært kalkrike naturtyper, både rabber, lesider og snøleier. Til sammen innehar disse ekstremt høye naturverdier.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten omfatter svært kalkrike og artsrike rabbesamfunn. Avgrensningen er stor og intakt, og den kalkkrevende rabbevegetasjonen er godt utviklet. Her er også påvist tre rødlistearter. Lokaliteten inngår dessuten i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper som til sammen har meget høy biologisk verdi. Imidlertid inkluderer lokaliteten også en del triviell lesidevegetasjon, og rabbene er ikke like artsrike som i de mest verdifulle lokalitetene i området. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0103-Snøleie C0103
Verdi: A-Svært viktig A

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	80

Registrert dato: 28.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Avgrensningen omfatter et stort område som strekker seg fra elva Ávajåhkå sørøst for Vedfjellet til det slake partiet innunder Riebitjåhkkå. Berggrunnen i området er svært rik. Store deler av lokaliteten overrisles av smeltevann fra store snøfonner gjennom hele vekstsesongen. De fuktigste områdene har svært sparsomt vegetasjonsdekke. Smeltevannet samles i en rekke bekker som renner gjennom lokaliteten. Overgangen mot mer triviell vegetasjon skjer gradvis, så grensene er noe omtrentlige.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingen snøleie. Lokaliteten består av et stort snøleiekompleks med store variasjoner i fuktighetsregime. Noen områder tørker tidlig opp, mens andre overrisles av smeltevann gjennom hele vekstsesongen. Dette gir også store variasjoner i vegetasjonen. Den dominerende vegetasjonstypen er rikt våtsnøleie (T9), men her finnes også partier med rikt moesnøleie (T7), engsnøleie (T3) og tørrere knauser.

Artsmangfald

Vegetasjonen i de overrislede snøleiene er svært sparsom og domineres av spredte individer av vivipar fjellrapp, brearve, polarvier (?), knoppsildre, fjellsyre, tvillingsiv, grynsildre (NT), grannsildre (NT), dvergssyre (NT) og snøgras (VU). Issoleie og snøsoleie (NT) forekommer på fuktige, men ikke overrislede, partier. Nedenfor de overrislede snøleiene finnes tørrere engsnøleier med blant annet engsoleie, stivstarr, hauserug, snøsøte og lodnemyrklegg (NT). Et eldre funn av dverggrublom (EN) kan trolig også føres til denne lokaliteten.

Bruk, tilstand og påverknad

Området er intakt og uten inngrep.

Framande artar**Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med store områder med svært kalkrike naturtyper, både rabber, lesider og snøleier. Til sammen innehar disse ekstremt høye naturverdier.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten omfatter noen av de mest kalkrike og best utviklede snøleiesamfunnene på Saltfjellet. De aller fineste områdene ligger innunder Riebitjåhkkå. Lokaliteten er meget stor og intakt, og her er påvist sju rødlistearter. Lokaliteten inngår dessuten i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper som til sammen har meget høy biologisk verdi. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0101-Rabbe C0101
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	70

Registrert dato: 28.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Avgrensningen omfatter et område som strekker seg fra platået øst for Skogfjellet, ned skråningen mot elva Sjielmmå og sørover til elva Ávajañhkå øst for Vedfjellet. Berggrunnen i området er svært rik, og toppen av rabbene består hovedsakelig av naken stein og grus, stedvis kraftig erodert med mye berg i dagen og lite jordsmonn. Overgangen mot mer triviell vegetasjon skjer gradvis, så grensene er noe omtrentlige.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingen rabb. Den dominerende vegetasjonstypen på lokaliteten er reinrose-gras-lavrabb (R3). Mindre fattigere områder forekommer også innenfor avgrensningen, særlig der Sjielmmå krysser lokaliteten.

Artsmangfald

Vegetasjonen domineres av krevende arter som reinrose, fjellsmelle, fjellfrøstjerne, fjelltistel, flekkmure, rynkevier, setermjelt, fjellbakkestjerne, snøbakkestjerne, snøsøte, svartstarr, bergstarr, bjønnbrodd, dvergjamne og grønnkurle. Rabbetust, fjellkurle, reinmjelt, snørublom, snømure og småsøte (NT) forekommer på de mest eksponerte partiene. Marinøkkel vokser spredt. Gulsildre finnes i fuktigere partier. Fjellhvitkurle er vanlig forekommende i noe mer beskyttede områder. De rike rabbene finnes i mosaikk med mer triviell vegetasjon.

Bruk, tilstand og påverknad

Området er intakt og uten inngrep.

Framande artar**Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med store områder med svært kalkrike naturtyper, både rabber, lesider og snøleier. Til sammen innehar disse ekstremt høye naturverdier.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten omfatter svært kalkrike og artsrike rabbesamfunn. Avgrensningen er stor og intakt og huser karakteristisk eroderte rabber med mye stein og grus i dagen. Her er kun påvist én rødlisteart, men lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper som til sammen har meget høy biologisk verdi. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0101-Rabbe C0101
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	60

Registrert dato: 29.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 29.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Avgrensningen omfatter Bukkehaugen sør for Bukkhaugbua, samt ryggen mellom Bukkehaugen og Saulia. Berggrunnen i området er svært rik, og toppen av rabbene består delvis av nakent berg i dagen, stedvis kraftig erodert og med svært tynt jordsmonn. Den vestlige delen av lokaliteten er den rikeste. Overgangen mot mer triviell vegetasjon skjer gradvis, så grensene er noe omtrentlige.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingen rabb. Den dominerende vegetasjonstypen på lokaliteten er reinrose-gras-lavrabb (R3). Områdene mellom rabbene domineres av triviell vegetasjon, særlig i 'dumpa' mellom Bukkhaugen og Saulia.

Artsmangfald

Vegetasjonen på rabbene domineres av krevende arter som reinrose, fjellsmelle, fjellfrøstjerne, fjelløyentrøst, rynkevier, setermjelt, flekkmure, snømure, snøsøte, snørublom, bergrublom og grønnkurle. Reinmjelt, bergstarr, rabbetust og småsøte (NT) forekommer på de mest eksponerte partiene. Marinøkkel er relativt vanlig i lokalitetens venstre deler. Eldre funn av kalklok (NT) og fjellnøkleblom (NT) med dårlig nøyaktighet kan muligens også føres til denne lokaliteten.

Bruk, tilstand og påverknad

Området er intakt og uten inngrep.

Framande artar**Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med store områder med svært kalkrike naturtyper, både rabber, lesider og snøleier. Til sammen innehar disse ekstremt høye naturverdier.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten omfatter kalkrike og artsrike rabbesamfunn. Avgrensningen er relativt stor og intakt og inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper som til sammen har meget høy biologisk verdi.

Imidlertid inkluderer lokaliteten også en del triviell vegetasjon, og rabbene er ikke like artsrike som i de mest verdifulle lokalitetene i området. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: A05-Rikmyr A05
Utforming: A0506-Ekstremrik myr i høyereliggende
Verdi: område A0506
område lokal C

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
A05-Rikmyr A05	A0506-Ekstremrik myr i høyereliggende områder	100

Registrert dato: 30.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 30.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Avgrensningen omfatter ei myr i den vestvendte lia innunder Djupvassknoklan. Området preges av relativt fattig berggrunn, men rike bekker og sig fra kalkområder i fjellet gir stedvis grunnlag for rikere vegetasjon. Den aktuelle lokaliteten ligger ved en slik rik bekk.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen rikmyr med utformingen ekstremrik myr i høyereliggende områder. Den dominerende vegetasjonstypen er ekstremrik fastmattemyr (M3), men deler av lokaliteten tenderer også mot rik sig-vegetasjon (N3).

Artsmangfald

Vegetasjonen domineres fullstendig av trådstarr. Andre vanlige arter er blåtopp, sveltull, småbjønnskjegg og tepperot. I tillegg finnes svært krevende arter som brudespore, grønnskulle, sumphaukeskjegg, gulsildre, fjellfrøstjerne, fjelltistel, bjønnbrodd, jåblom, breiull, sotstarr, gulstarr, agnorstarr og hårstarr.

Bruk, tilstand og påverknad

Området er intakt og uten inngrep.

Framande artar**Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap****Grunngjeving av verdi**

Lokaliteten omfatter ei ekstremrik myr i et område der denne naturtypen er svært sjelden. Her finnes en rekke meget krevende arter, og avgrensningen tenderer mot ekstremrik sig-vegetasjon. Lokaliteten er imidlertid svært liten, og avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0103-Snøleie C0103
Verdi: A-Svært viktig A

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	70
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	30

Registrert dato: 29.07.2010

Areal:

Hevd:

Bruk	NåverendeBruk	TidligereBruk
Beite	Lokaliteten beites trolig av rein. Rein observert under kartlegging	Reinbeite.

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt den 29.07-2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger nordvest på Midtistufjellet og omfatter et større areal med sammenhengende mosaikk med rike snøleier og oppstikkende, langsgående kalkrabber. Lokaliteten heller svakt nordover. Grensene er noe omtrentlige på grunn av gradvise overganger mot mer trivielt miljø i områdene rundt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingene snøleie og rabbe. Snøleiene er for en stor del en mosaikk med rynkevier-polarvier snøleier og rike våtsnøleier, men andre rike typer som smelter tidligere ut finnes også. Stedvis finnes store, velutviklede flytjordtunger. Rabbene er også svært rike og typen reinrose-gras-lavrabb. Stedvis finnes også 1-2 meter høye kalkskrenter, delvis med marmor.

Artsmangfold

Rabbene domineres av artersom reinrose, flekkmure, rynkevier, fjellfrøstjerne, bergstarr, snøbakkestjerne, rabbetust, fjellsmelle, berggrubblom, snørubblom, snøsøte, setermjelt, reinmjelt og fjellpyrd. I de sene og rike snøleiene finnes arter som snøsoleie (NT), snøgras (VU), Isssoleie, dvergssyre (NT), grannsildre (NT), grynsildre (NT) og jøkelsmåarve. I partier med grassnøleier finnes lodnemyrklegg (NT) spredt. På små beskyttede, loddrette og kalkrike bergflater finnes et utvalg av arter innen slekta blygmose. Holeblygmose som er slektas vanligste art forekommer spredt i lokaliteten. Videre ble også passblygmose og radblygmose påvist. De to sistnevnte opptrer langt mer spredt enn holeblygmose og er svært kalkkrevende.

Bruk, tilstand og påverknad

Det er kjørespor etter motorsykkel i området. I flere snøleier har dette satt tydelige spor som trolig vil ta svært lang tid å lege. Det oppholder seg en del rein i området og kjøresporene har trolig blitt til ved reingjeting.

Framande arter**Skjøtsel og omsyn**

Det er svært uheldig at den sårbare og verdifulle snøleievegetasjonen i området blir utsatt for motorferdsel. Slik aktivitet bør opphøre umiddelbart.

Heilskapleg landskap

Lokaliteten inngår som én av mange naturtypelokaliteter i de mest kalkrike delene av Saltfjellets sentrale deler. Disse omfatter utformingene rabber, lesider, snøleier, rasmarker og arealer med ultrabasisk og tungmetallrik mark. Kalkområdene på Saltfjellet er av det mest artsrike og verdifulle vi har i norske fjell

Grunngjeving av verdi

Variert mosaikklokalitet, som trolig kunne vært fininndelt noe mer dersom det hadde vært hensiktsmessig. Lokaliteten har store kvaliteter knyttet til både sene rike våtsnøleier, tidlige og middels sene snøleier og kalkrike rabbe-/bergknaussamfunn. Det er totalt påvist seks rødlistede karplanter, samt flere andre krevende arter innenfor avgrensningen. Lokaliteten er noe påvirket av kjørespor fra motorsykkel, men vurderes uansett som svært viktig (A-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0103-Snøleie C0103
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	90
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	10

Registrert dato: 30.07.2010

Areal:

Hevd:

Bruk	NåverendeBruk	TidligereBruk
Beite	Deler av lokaliteten beites av rein.	Reinbeite.

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt og Tom Hellik Hofton den 30.07-2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger på fjellet Kruhkki og strekker seg fra rett øst for Krukkigielas, oppover mot toppen av Kruhkki og videre i den bratte, østvendte lia sørover mot rett vest for nordre Kjeldevatnet. Nordre deler av lokaliteten ligger i Beiarn kommune, mens søndre deler ligger i Rana. Hele området er kalkrikt og for det meste dominert av forskjellige typer snøleievegetasjon.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingen snøleie i mosaikk med bergknaus og rasmark. De nordlige delene av lokalitetene omfatter et kanskje slakt område med rike våtsnøleier lengst nord og flere typer tidligere snøleier sørover mot toppen av Kruhkki. Den søndre delen av lokaliteten omfatter et golt område i ei svært bratt lise. Her ligger snøen lenge og smeltevann renner nedover svabergene. Svært rik vegetasjon finnes på hyller og i andre flatere områder i lia. Det meste av arealet her inngår i typen rikt våtsnøleie.

Artsmangfald

I rike våtsnøleiene finnes arter som brearve, rypestarr, tvillingsiv, polarvier, grannsildre (NT), snøgras (VU), jøkelsmåarve, grynsildre (NT) og issoleie. I de litt tidligere snøleiene inngår arter som fjellpestrot, snøsoleie (NT), lodnemyrklegg (NT) og rynkevier.

Bruk, tilstand og påverknad

Deler av lokaliteten beites av rein. For øvrig finnes ikke spor etter menneskelig aktivitet (med unntak av varden på toppen av Kruhkki).

Framande artar**Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår som én av mange naturtypelokaliteter i de mest kalkrike delene av Saltfjellets sentrale deler. Disse omfatter utformingene rabber, lesider, snøleier, rasmarker og arealer med ultrabasisk og tungmetallrik mark. Kalkområdene på Saltfjellet er av det mest artsrike og verdifulle vi har i norske fjell.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten domineres av arealer med rike snøleier inkludert arealer med den truede vegetasjonstypen rikt våtsnøleie. Det er ikke påvist like mange rødlistede arter som i andre liknende lokaliteter på Saltfjellet, og bestandene av de artene som finnes er heller ikke like store. Unntaket er lodnemyrklegg (NT) som finnes i store mengder. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Naturtyper med eventuelle artsregistreringer

7. juni 2011

SALTDAL

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F09-Bekkekløft og bergvegg F09
Utforming: F0901-Bekkekløft F0901
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
F03-Kalkskog F03	F0301-Tørr kalkfuruskog	2
F03-Kalkskog F03	F0303-Kalkbjørkeskog	5
F08-Gammel barskog F08	F0802-Gammel furuskog	40
F09-Bekkekløft og bergvegg F09	F0901-Bekkekløft	80

Registrert dato: 31.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Kun en mindre del av naturtypeavgrænsingen er befat (en ca kilometerstrekning på hver side av Jarbruhytta).

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger sørøst i Gåsvatnan LVO, og omfatter Russelvas bekkedal nesten opp til Jordbrufjell gård. Fra Jarbru-/Jordbruhytta og opp (vestover) består berggrunnen av kalkspatmarmor. Nedstrøms (mot øst) består berggrunnen vesentlig av granittisk til granodiorittisk gneis. Lokaliteten er avgrenset på grunnlag av topografi (bekkekløft som landskapselement), og forekomst av gammel furuskog og kalkskog/karstlandskap. Mye av furuskogen er ellers hardt utnyttet gjennom flere generasjoner med hogst, og slik elementfattig furuskog er forsøkt holdt utenfor avgrænsingen.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Østre halvdel av lokaliteten består av en ganske dyp og markert bekkekløft. Vassdraget er stort med god vannføring. Naturkvalitetene i denne delen er foreløpig ukjente, men ut fra ortofoto ser det ut til å være dominans av åpen ur og eldre furuskog. Også nærmere Jarbruhytta står det eldre furuskog, og sør for hytta strekker gammelskogen seg et stykke ut på flatene ovenfor bekkekløften. Furuskogsområdene består av en mosaikk av fattig fastmattemyr, glissen myrskog, fastere røsslyng-blokkébærskog, og blåbær-kreklings-furuskog. Det inngår også smalere soner med intermedierrik myr med bl.a. breiull og trådstarr. Furuskogen varierer en del i struktur grunnet varierende utnyttelsesgrad. I dårligere parti er det høy tetthet av furustubber etter flere hogstperioder og det er bare spredt innslag av gammel furu på 200-400 år. I bedre parti er aldersspredningen bedre, dvs at de fleste aldersklasser opp til 300-400 år er noenlunde godt representert. I tillegg inngår spredte grove gadd og høystubber av furu, og i mindre grad også læger i ulike alders- og dimensjonsklasser. Ovenfor Jordbruhytta endrer dalføret karakter som følge av overgang til kalkspatmarmor. Elva er underjordisk på denne strekningen, og dalbunnen er kledd med løvskog dominert av bjørk. I tillegg inngår en del osp, og spredt rogn og selje. Einer danner busksjikt på veldrenerte steder. Vegetasjonen veksler mye, fra fattig lyngskog, via småbregneskog til frodig høystaudeskog. Nedenfor marmorbergvegger er det tendenser mot rik lågurtvegetasjon/kalkskog med bl.a. skavgras, taggbregne, trollbær, firblad, tysbast, villrips og hundekveke. Vekster som fjell-lok, teiebær, tyrihjel, ballblom, legevintergrønn og hengeaks er utbredt. Tilstandsmessig er løvskogen bare halvgammel, og mangler tydelige kontinuitetselement i form av gamle trær eller grove, gamle læger. I dalsidene ovenfor den løvdominerte dalbunnen står det mer furudominert lyngskog, som i regelen er ganske fattig, men som flekkvis har innslag av urter som kattedot, teiebær eller gulsildre. Bakkestjerne inngår sparsomt. Einer danner ofte tett busksjikt i furuskogen. Små flekker av furuskogen kan klassifiseres som kalkskog. I likhet med løvskogen i dalbunnen er furuskogen her fattig på kontinuitetselement grunnet ganske harde plukkhogster tidligere. Den seneste ble utført for bare 20-30 år siden.

Artsmangfold

Flere moderat kontinuitetskrevenne arter tilknyttet furu ble funnet i den eldre furuskogen sør for Jarbruhytta, slik som flekkvitkjuke, svartonekjuke, furuplett og vanlig sotbeger. Glatt storpigg ble påvist på i et parti med kalkfuruskog i Jordbrudalen, og utgjør et av Norges nordligste funn av denne arten. På osp ble bl.a. påvist brun blæreglye og *Bacidia beckhausii*. Lokaliteten er foreløpig relativt dårlig undersøkt, og det er derfor trolig potensial for flere krevenne arter, både kontinuitetskrevenne furuskogsarter, og kalkkrevenne skogsarter tilknyttet både furu og boreale løvtrær.

Bruk, tilstand og påverknad

Foruten tidligere skogbruksdrift er området lite berørt av inngrep. Ovenfor Jarbruhytta berører turstinettet lokaliteten.

Framande arter**Skjøtsel og omsyn**

Lokaliteten bør avsettes til fri utvikling uten inngrep. Moderat ferdsel på eksisterende stier er ikke i konflikt med naturverdiene, men økt ferdsel kan utgjøre en trussel på sikt.

Heilskapleg landskap**Grunngjeving av verdi**

Avgrænsingen omfatter et større dalføre med tilhørende furudominert gammelskog, og er ganske stort og vellarrordnet. Flere prioriterte naturtyper inngår, hvorav kalkskog også regnes som en truet vegetasjonstype. Krevenne arter er påvist både tilknyttet gammel furuskog, kalkskog og frodig løvskog. På grunn av litt lav dekning av de sjeldneste vegetasjonstypene (kalkskog), og små areal med virkelig gammel furuskog, og heller ingen funn av høyt rødlistete arter, så begrenses verdivurderingen til viktig.

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F03-Kalkskog F03
Utforming: F0303-Kalkbjørkeskog F0303
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
F03-Kalkskog F03	F0301-Tørr kalkfuruskog	2
F03-Kalkskog F03	F0303-Kalkbjørkeskog	20
F04-Bjørkeskog med høgstauder F04	F0402-Lavurt-utforming med spredte høgstauder	10

Registrert dato: 31.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Området er stort, og bare ganske overflatisk undersøkt.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger i det indre av Jarbrudalen, øst for Kvitbergvatnet og sørøst for Kvitbergnasen. Den er avgrenset mot alpint terreng i nord, og ellers til områder med lavere frekvens av kalkskog. I øst grenser området til et stort areal hvor bjørkeskogen er hogd ut for få tiår siden. Berggrunnen består av kalkspatmarmor og kalkglimmerskifer.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensingen omfatter en mosaikk mellom kalkskog og trivielle, fattige vegetasjonstyper, hvor de trivielle typene dominerer i areal. Terrengtet i området er forholdsvis slakt, og kalkskogen er begrenset til grunnlendte, oppstikkende rygger med kalkspatmarmor. Frekvensen av slike grunnlendte bergrygger øker med høyden (hvor terrengtet er brattere), og derfor er det større dekning av kalkskog over høydekote 700 enn under. Den fattige lyngbjørkeskogen som opptar mye av arealet er delvis sekundær etter uthogst av furu (og dårlig foryngelse). Bjørkeskogen er f.ø. generelt ganske kortvokst, småstammet og glissen. Floraen tilknyttet marmorryggene er relativt rik og variert med bl.a. grønnburkne, rynkevier, reinrose, rødsildre, gulsildre, bergskrinneblom, tiriltunge, bergstarr, grønnkurle og rødflangre. Ovenfor høydekote 700 er det innslag av ganske store skråberg av marmor med særlig rik flora hvor det også inngår taggbregne, skavgras, skåresildre, snøildre, flekkmure, bergveronika, fjellhvitkurle, svartstarr og hårstarr, samt noe bakkesøte og marinøkkel. Lav- og mosefloraen tilknyttet disse marmorbergene er også forholdsvis rik. Mellom marmorryggene er det ofte faste bakkemyrer av rik utforming med mye brudespore. I nordøst inngår et horisontalt parti med mer storvokst staudebjørkeskog tilknyttet en terrengforsenkning med karstformasjoner. I feltsjiktet der inngår bl.a. ballblom, tyrihjel, enghumleblom, mjørdurt, hvitbladtistel og skogmarihånd. Foruten bjørk inngår noe rogn og silkeselje. Deler av høystaude-skogen har velutviklet naturskogsstruktur med stor alders- og dimensjonsspredning, samt store mengder død ved. Det inngår både selje og bjørk på 50-60 cm i diameter ved brysthøyde. Lågurtpreget høystaudebjørkeskog opptrer f.ø. også i liene omkring denne forsinkingen. Lengst sørøst, nede ved Jabruelva, finnes dessuten små flekker med (ganske ung) kalkfuruskog tilknyttet de sørvendte, vassdragsnære skrentene.

Artsmangfold

Området byr på en relativt rik karplanteflora med god forekomst av bl.a. marinøkkel, bakkesøte, rødflangre, brudespore og skåresildre. Lavfloraen er tilsvarende ganske rik med kalkarter som rød tegllav, fingerglye, skjoldnever, Rinodina mniaraea, Biatora cuprea og Mycobilimbia berengeriana. Muligens også ganske variert funga av saprofytter (såkalte beitemarks-/grasmarkssopper) tilknyttet urterik bjørkeskog.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande arter****Skjøtsel og omsyn**

Området bør avsettes til fri utvikling uten inngrep.

Heilskapleg landskap**Grunngjeving av verdi**

Det samlede arealet med kalkskog er ganske stort, og utformingene er forholdsvis varierte og artsrike, samt at det er god forekomst av flere regionalt ganske uvanlige arter som skåresildre og bakkesøte m.fl. I tillegg har deler av bjørkeskogen velutviklet naturskogsstruktur med grove trær og store mengder død ved. Dette gjør at området anses som viktig.

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F03-Kalkskog F03
Utforming: F0303-Kalkbjørkeskog F0303
Verdi: A-Svært viktig A

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
A05-Rikmyr A05	A0506-Ekstremrik myr i høyereleggende områder	10
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	10
E07-Kalksjø E07		3
F03-Kalkskog F03	F0303-Kalkbjørkeskog	10
F04-Bjørkeskog med høgstauder F04	F0402-Lavurt-utforming med spredte høgstauder	20

Registrert dato: 27.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Området er ganske stort og variert. Bare mindre deler av området er befart, og naturtypebeskrivelsen blir derfor et resymé av naturvariasjonen i bestemte delområder.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten omfatter søndre del av Sjørdalen, som strekker seg nordover fra Kvitbergvatnet. Lokaliteten grenser mot annen naturtypelokalitet i øst, og ellers til fattigere berggrunn og trivielle vegetasjonstyper. Innenfor avgrensingen består berggrunnen i stor grad av kalkspatmarmor, men også kalkglimmerskifer.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensingen omfatter en mosaikk/kombinasjon av flere prioriterte naturtyper; både høystaudebjørkeskog, kalkbjørkeskog, ekstremrikmyr, kalkrasmark, og (antatt) kalksjø. Området består imidlertid også av ganske store areal med forholdsvis trivielle skog- og vegetasjonstyper. Vatla og Lapptjørna er begge mulige kalksjøer. Nærmere undersøkelser i disse er ikke gjort. I sørenden av Lapptjørna er det ekstremrikmyr med blant annet myrtevier, blåmjelt, klubbstarr, breiull, marigras og brudespore. Lenger sør er det flere myrer og småtjern av mer intermediær karakter. Herfra er bl.a. notert grastjønnaks (i tjern), smårørkvein, myrsnelle og kongsspir. På sørsiden av Kvitbergnasen er det en dalgryte med store areal av rike til ekstremrike blåtopp-dominerte bakkemyrer. Skogmarihånd og brudespore opptrer svært rikelig (mange tusen individer). Foruten vanlige rikmyrarter inngår også myrsauløk, finmarkssiv, agnorstarr og blodmarihånd. En større andel av bjørkeskogen i området er av heller triviell utforming, både m.h.t. vegetasjon og skogstruktur. Tilknyttet sivevannspåvirket mark ved foten av og litt oppover dalsiden i øst er det imidlertid forekomst av særlig rik høystaudebjørkeskog hvor det bl.a. inngår fjell-lok, ballblom, legevintergrønn, jåblom, tyrihjel, teiebær, fjellminneblom, fjelltistel, turt, fjellgulaks, hengeaks, grønkurle og brudespore. Sjeldnere også skavgras, taggbregne, flekkmure, kranskonvall og firblad. Tørrere kalkbjørkeskog opptrer mer flekkvis og avgrenset til grunnlendte rygger og brattskrenter med letterodert kalkspatmarmor. Stedvis inngår der reinrose, bergstarr, brudespore, fjellhvitkurle og rødflangre. Lavfloraen tilknyttet berg og døende mose er også ganske rik og variert. Foruten bjørk inngår beskjedne mengder selje, rogn, gråor og furu, men begrenset til lune, ganske solvarme plasser. Finkornete kalkrasmarker opptrer blant annet oppunder Kvitbergnasen og ved bergfoten like sør for Vatla. På sistnevnte sted inngår bl.a. rødsildre, fjellrundbelg, rødflangre, katterot og rosekarse.

Artsmangfald

Området har som beskrevet en rik karplanteflora med særlig store forekomster av brudespore og andre kalkkrevende subalpine arter. Også verdt å fremheve arter som skavgras, myrtevier, blåmjelt, finmarkssiv, rødflangre og blodmarihånd. Marinøkkel og skåresildre er også påvist. Rosekarse som en er nær truet art er også påvist på lokaliteten. Lavfloraen er tilsvarende ganske rik med kalkarter som rød tegllav, fingerglye, Rinodina mniaræa, Polyblastia sendtneri og Toninia alutacea. Muligens også ganske variert funka av saprofytter (såkalte beitemarks-/grasmarkssopper) tilknyttet urterik bjørkeskog.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn**

Området bør avsettes til fri utvikling uten inngrep.

Heilskapleg landskap**Grunngjeving av verdi**

Ganske stort og variert område med god forekomst av flere prioriterte naturtyper. Artsmangfoldet er rikt og inkluderer en rekke forholdsvis uvanlige til sjeldne arter for regionen. Dette sammen med liten menneskelig påvirkningsgrad gjør at området anses som svært viktig.

Naturtyperegistreringer**Viktig naturtype:** C01-Kalkrike områder i fjellet C01**Utforming:****Verdi:** B-Viktig B**Supplerende naturtyper**

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	30
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	10
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	30

Registrert dato: 26.07.2010**Areal:****Hevd:****Områdebeskrivelse****Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten er langstrakt, og strekker seg fra Kvitberget i sør til Havvamohkki-området i nord. Avgrensingen er omtrentlig, men er ment å fange opp den mest kalkrike delen av bergmassivet Kvitberget-Skjevlfjellet-Havvamohkki. Lokaliteten grenser mot andre naturtypelokaliteter i sørvest, sør, og lengst nord. Berggrunnen består i hovedsak av kalkspatmarmor, og i mindre grad kalkglimmerskifer.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Nesten hele arealet kjennetegnes av mer eller mindre kalkkrevende vegetasjon, men rikheten varierer ganske mye, og mindre areal faller utenfor definisjonen av "kalkrike områder i fjellet", og er følgelig kun med av arronderingshensyn. Området er forholdsvis variert med hensyn til topografi og vegetasjonsutforminger. Det er god dekning av både rabber, lesider, snøleier, knauser, skrenter og rasmark. Utpreget rike snøleier opptrer likevel bare sparsomt. Eksempler på floristisk interessante snøleier finnes et par-tre hundre meter nord for toppunktet av Kvitberget, hvor det bl.a. inngår svartbakkestjerne og svartaks. Bekkesildre, tvillingsiv, trillingsiv, rypestarr og jøkelsmåarve er vanligere arter i noenlunde rike snøleier i området. I deler av området er kalkspatmarmoren påfallende hvit, og samtidig spesielt letterodert. På nordsiden av Kvitberget er det gravd ut et ganske dypt og markert dalføre i slik hvit marmor, og dalsidene består dels av finkornet og ganske ustabil marmorsand som gir godt grunnlag for konkurransesvake, kalkkrevende planter og kryptogamer. Blant annet inngår her dvergsnelle, fjellrundbelg, fjelltettegras, fjellhvitkurle, fjellkurle, fjellrødsvingel og rosekarse. Det opptrer også mer stabile sørøstvendte skrånninger med særlig frodig og urterik lesidevegetasjon med bl.a. grønnvier, sølvvier, bleikvier, rynkevier, dvergjamne, grønnburkne, teiebær, flekkmure, tiriltunge, fjellfrøstjerne, setermjelt, reinmjelt, svartopp, fjellengkal, bergveronika, jåblom, gulsildre, legevintergrønn, snøsøte, kattedot, fjellbakkestjerne, hårstarr, grønkurle, fjellhvitkurle og marinøkkel. I dalbunnen inngår rikmyrer med bl.a. myrtevier, finmarkssiv, sotstarr og fjellmarigras. Hvit til lysegrå, lettforvitrelig marmor utgjør også store deler av bergmassivet rett øst for Vatla, og i dette området er det særlig store areal med reinrosedominert rabbe- og lesidevegetasjon, samt knauser og rasmark/blokkmark. I de rikeste partiene er det ganske god forekomst av mindre vanlige arter som reinmjelt, fjellkurle, fjellhvitkurle og fjellbakkestjerne. Spredt finnes også grannarve, skredarve, snømare, rosekarse, rabbestarr og rublom-arter. På mer beskyttede steder i hellingene mot vest inngår finnes blåmjelt og bergfrue, samt mye brudespore. Under Kvitbergnasen er det tørre, mer solvarme reinrose-bergstarr-rabber med ganske store mengder fjellrundbelg, brudespore, fjellkurle og rødflangre.

Artsmangfald

Området har en rik og variert flora, både av alpine/subalpine karplanter og kryptogamer (moser, lav og muligens sopp). De største sjeldenhetene som kunne tenkes å forekomme her er ikke påvist, men forholdsvis mange er likevel ganske uvanlige til regionalt sjeldne, og noen har rødlistestatus. Verdt å fremheve er bl.a. karplantene marinøkkel, rosekarse, fjellnøkleblom, snømare, svartbakkestjerne, blåmjelt, fjellkurle og rødflangre. Av litt spesielle lavararter nevnes *Psora rubiformis*, *Dacampia hookeri*, *Ochrolechia upsaliensis*, *Pertusaria geminipara*, *Collema ceranicum* og *Leciophysma finmarkicum*. Det er ellers store mengder av vanligere kalklavararter som *Fulgensia bracteata*, *Pertusaria panyrga*, *Rinodina mniaræa*, *Bilimbia lobulata*, *Caloplaca sinapisperma*, *Lecidea ramulosa*, *Lecanora epibryon* og *Psora decipiens*.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande arter****Skjøtsel og omsyn**

Området bør få utvikle seg fritt uten inngrep.

Heilskapleg landskap**Grunngjeving av verdi**

Større kalkområde i fjellet med forholdsvis stor topografisk variasjon og høy habitatdiversitet. Floraen er rik og det inngår flere forholdsvis sjeldne og utpreget kalkkrevende arter. Også små innslag av den truede vegetasjonstypen rikt våtsnøleie. Foruten den rødlistede, men lokalt relativt vanlige arten rosekarse ble spesielt sjeldne arter er ikke påvist, og området vurderes derfor som "kun" viktig.

Naturtyperegistreringer**Viktig naturtype:** C01-Kalkrike områder i fjellet C01**Utforming:****Verdi:** B-Viktig B**Supplerende naturtyper**

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	20
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	20
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	20

Registrert dato: 26.07.2010**Areal:****Hevd:****Områdebeskrivelse****Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten omfatter toppartiet av Skjevfjellet. Avgrensingen er omtrentlig ettersom overgangen mot fattigere/triviell vegetasjon er diffus og utydelig. Berggrunnen består av kalkglimmerskifer. Området er karakterisert av ganske oppbrudt topografi med stor heterogenitet på liten til middelstor skala, med bl.a. grunne, men skarpt nedskårne sprekkedaler, samt knauser med sterkt skrånende til vertikale bergvegger.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Vegetasjonen i området er ikke påfallende rik, men det er gjort funn av ganske mange uvanlige til sjeldne arter langs dette toppartiet, noe som gir grunnlag for avgrensning av naturtypelokalitet. Flest interessante funn er gjort tilknyttet ruglete bergknauser og bergvegger med små hyller og sprekker med finkornet erosjonsmateriale. Reinroserabber opptrer bare flekkvis og ganske sparsomt.

Artsmangfald

Nordlig tinderublom (*Draba cacuminum* ssp. *angusticarpa*) er funnet her tidligere. Denne ble ikke gjenfunnet, men det er ingen åpenbare trusler som skulle tilsi at den er utgått. Av andre interessante planter ble det påvist tuesildre, grannsildre og stuttsmåarve. Nevneverdige lavararter omfatter *Psora rubiformis*, *Buellia insignis*, *Biatora cuprea*, og store mengder *Psora decipiens*.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn**

Bør ikke utsettes for inngrep eller økende ferdsel.

Heilskapleg landskap**Grunngjeving av verdi**

Arealet er ganske lite, og vegetasjonen er stort sett bare intermediær i rikhet. Likevel er det gjort noen spennende funn av sjeldne og krevende arter, og lokaliteten vurderes derfor som viktig.

Naturtyperegistreringer**Viktig naturtype:** A05-Rikmyr A05**Utforming:****Verdi:** B-Viktig B**Supplerende naturtyper**

Naturtype	Utforming	Andel (%)
A05-Rikmyr A05	A0501-Rik skog- og krattbevokst myr	10
A05-Rikmyr A05	A0506-Ekstremrik myr i høyereliggende områder	5
F03-Kalkskog F03	F0303-Kalkbjørkeskog	5

Registrert dato: 26.08.2010**Areal:****Hevd:****Områdebeskrivelse****Innleiing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Jon T. Klepsland i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Lokaliteten er også tidligere kartlagt som naturtypelokalitet (av Strann og Bjørklund 2004), og har DNS id-nr: BN00016185. Etter ny vurdering er avgrensingen nå justert noe, og det nye polygonet skal erstatte det gamle. Strann og Bjørklund sin tekst er videreført, men med noen mindre endringer og supplerende opplysninger.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger like nordøst for Gåsvatnan LVO, og omfatter et småkupert landskap med hyppig veksling mellom fastmark (bjørkeskog og lynghei), myr og småvann. Berggrunnen består av kalkglimmerskifer og kalkspatmarmor. Marmoren er i vesentlig grad begrenset til området nordvest for Langvatnet/Olavatnet, og til østre del av området; omkring Gullurda.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Myrene består både av grunne sigevassmyrer og utflatede fastmatte- og mykmattemyrene. Sigevassmyrene er intermediære til ekstremrike i utforming. Rikmyrene er ofte dominert av blåtopp. Andre karakteristiske arter for rikmyrene er dvergjamne, fjellfrøstjerne, harerug, jåblom, gulsildre, tettegras, tepperot, svartopp, bjørnebrodd, fjelltistel, flekkmariehånd, brudespore, tvebustarr, slirestarr, kornstarr, gulstarr og småsivaks. Stedvis inngår også bl.a. myrtevier, rynkevier, klubbstarr, hårstarr, blankstarr, sotstarr, grønnkurle og marigras. Våtere parti er gjennomgående dominert av trådstorr og innholder bl.a. myrsnelle, breiull, strengstarr, myrsauløk, kongsspir og makkrose. Kalkbjørkeskog finnes på kollene vest for Olavatnet, og i Gullurda-området. Her opptrer også små karstforekomster. Silkeselje, rogn og hegg opptrer stedvis i bjørkeskogen, og einer danner ofte busksjikt. Karakteristiske arter tilknyttet marmorryggenes feltsjikt er taggbregne, grønnburkne, bergstarr, hårstarr, svartstarr, fjellrapp, hundekveke, hengeaks, tiriltunge, bergskrinneblom og kattefot. Sjeldnere inngår kalkklok, skåresildre, snøsildre, rødsildre, fjellsnelle, bergveronika, fjellbakkestjerne og rødflangre. Flekkvis opptrer lågurtutforminger av høystaudebjørkeskog med bl.a. ballblom, legevintergrønn, skogstorkenebb, tyrihjel, enghumleblom, fjellgulaks, gønnkurle og brudespore. Korallrot er påvist i fuktigere bjørkeskog med busksjikt av vierarter. En større andel av området består imidlertid av uprioriterte naturtyper (fattigere vegetasjonstyper), både av myr og fastmark.

Eksempelvis er mye av fastmarksskogen røsslyng-blokkebær-bjørkeskog, blåbær-krekling-skrubbær-bjørkeskog, finnskjepp-bjørkeskog, samt tilsvarende lyngheier uten eller med bare glissent tresjikt. Det store og varierte landskapet bør likevel forvaltes som én enhet. Området har dessuten en utpreget småskala mosaikk som gjør det svært u hensiktsmessig å stykke opp eller snevre inn avgrensingen.

Artsmangfald

Foruten en relativt rik karplanteflora tilknyttet både skog og myr, så har området trolig stor betydning for myr- og våtmarkstilknyttet fuglefauna. Dobbeltebekkasin er i følge Strann og Bjørklund observert å ha spillplasser i området.

Bruk, tilstand og påverknad

Området er noe negativt berørt av tekniske inngrep, i form av hytter spesielt. I Gullurda-området er enkelte parti forringet ved innplanting av gran.

Framande arter**Skjøtsel og omsyn**

Det må ikke gjennomføres inngrep i området som kan skade det rike plante- og dyrelivet. Spillplassene for dobbeltebekkasin bør kartlegges bedre, og disse områdene må sikres mot inngrep.

Heilskapleg landskap**Grunngjeving av verdi**

Områdets kvalitet ligger i variasjonen mellom myrtyper, samt veksling mellom myr og vann, våtmark og fastmarksarealer. Det inngår også mindre areal med truete vegetasjonstyper (ekstremrikmyr og kalkbjørkeskog). Området er f.ø. ganske dårlig undersøkt, men vurderes på grunnlag av størrelse og stor naturvariasjon med høy dekning vann, myr og våtmark som viktig.

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F08-Gammel barskog F08
Utforming: F0802-Gammel furuskog F0802
Verdi: A-Svært viktig A

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
F08-Gammel barskog F08	F0802-Gammel furuskog	100
F03-Kalkskog F03		5

Registrert dato: 02.08.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse

Innleing

Undersøkt av Tom H. Hofton 1.-2.8.2010. og Torbjørn Høitomt (begge BioFokus) 1.8.2010 ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger på østsiden av Lønsdalen, og består av et stort område som fanger opp det meste av dalbunnen øst for Lønselva fra nord for Fagermoen ned til litt nord for Viskisbekken. Mesteparten av området ligger innenfor Dypen naturreservat (og det meste av reservatets nordre halvdel inngår), i tillegg er det noe areal i Saltfjellet landskapsvernområde (nord for Viskisbekken), samt litt også utenfor verneområdene mot nord (her usikkert avgrenset). Grense for lokaliteten er satt mot mer ordinær og dels nokså ung skog.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Hele området dekkes av furuskog med spredt bjørk (mest langs bekkene). Tørr bærlyngskog er vanligst, men på skrinne rygger er det berg i dagen og mest lavfuruskog og knauskog. Små felt kan karakteriseres som sandfuruskog. I fuktige søkk er det lokalt også noe blåbærskog (gjørne en del bjørk slike steder) (best utviklet i nordvest, mot Lønselva). Små innslag finnes også av høgstaudebjørkeskog, sumpskog og i tilknytning til myrdrag myrfuruskog. Vegetasjonen er utelukkende fattig, og baserike tendenser ble ikke registrert. Skogen er stort sett sluttet (på den mest produktive marka kompakt og virkesrik), men på skrinne rygger er det mer glissen tresetting. Tilnærmet hele området er gjennomhogget for lenge siden, og det er mange gamle stubber, men hogsten har vært av ulik intensitet i ulike deler av området, og stort sett ikke sterkere enn at mye av skogen kan karakteriseres som mer eller mindre gammel naturskog. Alders- og dimensjonsspredningen er god. De eldste aldersklassene av stående trær er imidlertid oftest klart underrepresentert, og ganske mye areal er fattig på trær av høy alder, samt gadd. Likevel er det også en god del skog med mange gamle trær, særlig i sør (inkludert en del trolig meget gamle, med vridd stamme, flat krone og grove greiner). Området særpreges av rikelig med furulærer nesten overalt. Alle nedbrytningsstadier er representert, inkludert gamle og råtne stokker, også en del nokså grove. Det er mye av både naturlig dannet lærer (mest knekk, færre rotvelter) og avkapp/topp etter gjennomhogstene (rotstokken tatt ut). Stedvis (som nord for Viskisbekken) er det meste av dødveden avkapp samt gamle lærer-rester fra skoggenerasjonene før gjennomhogstperioden. Kontinuiteten i død ved er samlet sett god, men på ganske store arealer vil det komme en periode i framtida med redusert/liten tilførsel av lærer fordi det er få gamle trær og gadd som står igjen etter gjennomhogstene. Visse partier er nær upåvirket, og har urskogspreget. Her er det jevn aldersfordeling med mange svært gamle trær, mye død ved (inkludert en del gadd), og høy kontinuitet. Et lite felt ved et skrint bergflå sør-sørvest for punkt 454 synes å være genuin urskog (uten hogstspor, mange svært gamle trær (noen sikkert 500-600 år gamle)). Det finnes også mindre felt med ordinær skog; yngre-middelaldrende trær og lite død ved (vanskelig å arrondere ut). Nord for Viskisbekken er mange av de gamle trærne skjemmet av at kåter/rikuler er skjært ut med motorsag.

Artsmangfold

Området har gode forhold for naturskogsarter knyttet til gammel levende og død furu. Det er først og fremst vedlevende sopp som utmerker seg, og området har et variert og rikt artsutvalg av slike, inkludert mange naturskogsarter. Flekkhvitkjuke (*Antrodia albobrunnea*) og furuplett (*Chaetodermella luna*) er meget vanlige, det er gode populasjoner av laterittkjuke (*Postia lateritia*) og tyrikjuke (*Sidera lenis*), og det er også gjort enkelte funn av foldeskin (Ceraceomyces borealis), hornskinn (*Crustoderma corneum*), okerporekjuke (*Junghuhnina luteoalba*), taigapiggskinn (*Odontium romellii*), svartonekjuke (*Phellinus nigrolimitatus*), kantkjuke (*Postia parva* eller *perdelicata*). Naturskogs-råtevedmosen fauskflik (*Lophozia longiflora*) ble også funnet på råtten furulåg. Likevel savnes "topparter" av vedsopp. Av mer eller mindre trivielle arter kan nevnes rutetømmerkjuke (*Antrodia xantha*), hvit tømmerkjuke (*A. sinuosa*), rødbrandkjuke (*Fomitopsis pinicola*), vedmusling (*Gloeophyllum sepiarium*), Hastodontia hastata, Leucogyrophana mollusca, smuldrekjuke (*Oligoporus rennyi*), blygkjuke (*O. sericeomollis*), hyllekjuke (*Phellinus viticola*), kvaevoksskin (Phlebia segregata), Sistotremastrum suecicum, skigardkjuke (*Skeletocutis biguttulata*), Trechispora farinacea, Tubulicrinis subulatus. Ettårige arter var dårlig utviklet på inventeringstidspunktet, og det er utvilsomt en del mer å finne av vedsopp ved grundigere undersøkelser seinere på høsten. Også vedlevende insekter knyttet til død furu er trolig godt utviklet, dels også slike knyttet til gamle levende trær. Langs stien nord for Viskisbekken ble det sett gnag etter reliktbukk (*Nothorhina muricata*) i ei gammel furu. Også av lav er artsutvalget ganske bra. Sotbegersamfunnet inngår spredt på tørrgreiner av levende trær, med gråsotbeger (*Cyphelium inquinans*), furusotbeger (*C. pinicola*), vanlig sotbeger (*C. tigillare*), Pycnora xanthococca, Pyrrhospora elabens. På gadd er blanknål (*Calicium denigratum*) nokså vanlig, foruten de vanlige gullringnål (*Calicium trabinellum*) og tyriskjell (*Hypocomyces friesii*). På grovbarket bjørk fant vi vinflekklav (*Arthonia vinosa*), rødhodenål (*Calicium salicinum*) og rustdoggnål (*Sclerophora coniothaeae*). Potensialet for interessante jordboende sopp er trolig begrenset (sandfuruskog er nokså dårlig utviklet og dekker bare små arealer).

Bruk, tilstand og påverknad

Framande arter

Skjøtsel og omsyn

Fri utvikling (ingen inngrep).

Heilskapleg landskap

Grunngjeving av verdi

Såpass store arealer med gammel furuskog, ikke minst med så rikelige mengder død ved, er meget sjeldent, og området har store nasjonale naturverdier mht gammel furu-naturskog. Per dags dato kjenner en ikke til områder med større kvaliteter mht gammel furu-naturskog i Nordland. Helt spesielt er også innslag av tilsynelatende ekte furu-urskog (selv om dette er et lite areal). Artsutvalget er også rikt, med mange naturskogsarter som dels opptre i store populasjoner, selv om "topparter" knyttet til skogtypen hittil ikke er påvist. Kvalitetene varierer innenfor området, men mesteparten er gammelskog med store naturverdier. Området har store nasjonale naturverdier, og er klart svært viktig (verdi A).

Lokalitetsnr THH13 Erik-Larsa-moen

Verdi B

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F08-Gammel barskog F08
Utforming: F0802-Gammel furuskog F0802
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
F08-Gammel barskog F08	F0802-Gammel furuskog	100
F03-Kalkskog F03		100

Registrert dato: 03.08.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse

Innleing

Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 3.8.2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger ved Erik-Larsa-moen nederst i Dypendalen, og består av et langstrakt parti med sør- til sørvestvendte hellinger, i nord slake-lave rygger. Området grenser dels mot bjørkedominert skog, men mest mot yngre og mer påvirket (tidligere dels hardt gjennomhogd) skog.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Tørr furu- og bjørkeskog dekker området. Mesteparten er mer eller mindre velutviklet sandfuruskog (furuskog på sandige breelvsedimenter), i form av tørr bærlyngskog. I midtpartiet er det mer bjørk. Sedimentene er basefattige, slik at det ikke er snakk om rik sandfuruskog. Skogen er relativt gammel, grovdimensjonert, og mer eller mindre kompakt og virkesrik. Imidlertid mangler virkelig gammel og grov furu. Død ved inngår spredt, i form av gamle læger og helt ferske, mens mellomstadiene mangler (brutt kontinuitet). Det er en del brannspor på død ved, og det synes som om området har brent for ikke veldig lenge siden.

Artsmangfald

Gammel sandfuruskog har et særegent element av jordboende sopp, og potensialet for slike arter (også kravfulle) er godt i området.

Artsgruppen er ikke dokumentert (inventeringen foregikk for tidlig på året). Arter knyttet til gamle trær og død ved er dårligere utviklet, men de gamle lægrene holder et mindre utvalg av naturskogsarter av vedlevende sopp. Stikkprøver ga funn av stor hengepig (Mucronella bresadolae), furuplett (Chaetodermella luna) og tyrikjuke (Skeletocutis lenis).

Bruk, tilstand og påverknad

Framande artar

Skjøtsel og omsyn

Fri utvikling.

Heilskapleg landskap

Området ligger innenfor Dypen naturreservat. Det er trolig interessante sandfuruskogspartier flere steder nederst i Dypendalen og nordover mot Fagermoen.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten har relativt gammel, velutviklet sandfuruskog, noe som er sjeldent nasjonalt (skogtypen er sterkt hogstpåvirket og naturskog av typen er sjeldent). Det er også bra potensial for kravfulle jordboende sopp i området. Lokaliteten vurderes som viktig (verdi B).

Forvaltning: Fri utvikling (ingen inngrep).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F08-Gammel barskog F08
Utforming: F0802-Gammel furuskog F0802
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
F08-Gammel barskog F08	F0802-Gammel furuskog	100
F03-Kalkskog F03		100

Registrert dato: 03.08.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleing**

Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 3.8.2010.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger på østsiden av Dypenåga nederst i Dypendalen, og består av et lite parti i en bratt sørvendt skråning ned mot ei lita ravine gravd ut i de mektige breelvavsetningene som er lagt opp i dalen.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Skråningen er solvendt og tørr, noe som sammen med det sandige underlaget gjør at skråningen dekkes av tørr sandfuruskog. Vegetasjonstypen er bærlyngskog, men vegetasjonsdekket er til dels sparsomt og små sandfelt er eksponert flere steder. Skogen er gammel, med meget gamle og temmelig grove trær med mye grove tørrgreiner, og det finnes også noe gadd og god tetthet av liggende død ved i de fleste nedbrytningsstadier (men lite areal gjør at mengden totalt ikke er særlig stor).

Artsmangfald

: På tørrgreiner vokser kravfulle skorpelav som furusotbeger (*Cyphelium pinicola*), vanlig sotbeger (*C. tigillare*), og en vanligere *Pyrrhospora elabens*. Disse tilhører et spesielt lavsamfunn som bare finnes i tørr, gammel furuskog i de mest kontinentale delene av Norge. På lægrene er det også brukbart potensial for vedlevende arter (påvist ble furuplett (*Chaetodermella luna*)). Det er brukbart potensial for sandfuruskogsarter av jordboende sopp (ikke dokumentert, inventeringen foregikk for tidlig på året).

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn**

Fri utvikling (ingen inngrep).

Heilskapleg landskap

Området ligger innenfor Dypen naturreservat. Det er trolig interessante sandfuruskogspartier flere steder nederst i Dypendalen og nordover mot Fagermoen.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten har gammel, lite påvirket furuskog som i tillegg er ganske godt utviklet sandfuruskog, og har klare naturverdier. Arealet er imidlertid lite.

Lokaliteten vurderes som viktig (verdi B).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: F08-Gammel barskog F08
Utforming: F0802-Gammel furuskog F0802
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
F08-Gammel barskog F08	F0802-Gammel furuskog	80
F03-Kalkskog F03		50

Registrert dato: 03.08.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse

Innleing

Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) ifbm naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet 3.8.2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger på vestsiden av Dypenåga nederst i Dypendalen, og består av solsidehellingene (sør- til østvendte bratthellinger) i ei markert ravine som er gravd ut i de mektige sandavsetningene (breelvavsetningene) som er lagt opp i Dypendalen.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Skråningen dekkes av furuskog med en del iblandet bjørk. Mye er ganske godt utviklet sandfuruskog. Vegetasjonstypen er i hovedsak tørr bærlyngskog, men ned mot bunnen av ravina er det fuktigere med noe blåbærvegetasjon. Langs bekken i bunnen er det rikere, med noe høgstaudevegetasjon. Skyggesida av ravine (ikke del av lokaliteten) er helt bjørkedominert skog. Skogen er plukkhogd for lenge siden, men er gammel naturskog, med meget gamle trær som karakteriseres av mye grove tørrgreiner. Det er også noe liggende død ved (grove nedfalte greiner og læger).

Artsmangfald

På tørrgreinene inngår bl.a. furusotbeger (*Cyphelium pinicola*), vanlig sotbeger (*C. tigillare*) og den vanligere *Pyrrhospora elabens*. Disse tilhører et spesielt lavsamfunn som bare finnes i tørr, gammel furuskog i de mest kontinentale delene av Norge. På død ved finnes enkelte naturskogsarter av vedlevende sopp, påvist ble furuplett (*Chaetodermella luna*) og hornskinn (*Crustoderma corneum*). Det er potensial for flere interessante vedlevende arter. I tillegg er det potensial for interessante sandfuruskogsarter av jordboende sopp (ikke dokumentert, inventeringen foregikk for tidlig på året). Langs bekken i bunnen er karplantefloraen ganske rik, bl.a. ble åkerbær, kongsspir og marigras sett her.

Bruk, tilstand og påverknad

Framande artar

Skjøtsel og omsyn

Fri utvikling (ingen inngrep).

Heilskapleg landskap

Området ligger innenfor Dypen naturreservat. Det er trolig interessante sandfuruskogspartier flere steder nederst i Dypendalen og nordover mot Fagermoen.

Grunngjeving av verdi

Dette er et parti med gammel furu-naturskog som i tillegg er nokså godt utviklet sandfuruskog, og har i kraft av dette viktige naturverdier. Lokaliteten vurderes som viktig (verdi B).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0101-Rabbe C0101
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	70
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	5
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0105-Ultrabasisk og tungmetallrik utforming	15

Registrert dato: 27.07.2010

Areal:

Hevd:

Bruk	NåverendeBruk	TidligereBruk
Beite	Trolig ekstensivt reinbeite	Trolig ekstensivt reinbeite

Områdebeskrivelse**Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt den 27.07-2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger rett øst for Hessihompanvatnet og omfatter topplata av Hessihompan. Berggrunnen i området er rik, bestående av kalkglimmerskifer, glimmerskifer, amfibolitt, samt noe olivinstein i vestre deler. Lokalitetens grenser er noe omtrentlige, særlig mot nord, der overgangen til fattigere arealer er glidene.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingene rabber, ultrabasisk og tungmetallrik mark, samt noen små arealer med bergknaus og rasmark. Lokaliteten preges av svært rike rabbearealer i finmosaikk med noe fattigere arealer, der de rike dekker om lag 3/4 av avgrensningen. Den rikeste floraen finnes på de mange langsgående små, avrundete ryggene der kalkstein stikker delvis opp i dagen. De små forsenkningene mellom ryggene er stedvis noe fattigere, men for det meste rike til svært rike på grunn av sesongvarierende sigevannspåvirkning. De rike rabbene domineres av arter som fjellkurl, reinrose, reinmjelt, setermjelt, bergstarr, rynkevier, hårstarr, rabbetust, flekkmure, fjellfrøstjerne og fjellsmelle. I tillegg finnes arter som rabbestarr, skjeggstarr, marinøkkel, bergveronika og bergrubom spredt. De tre sistnevnte finnes noe vanligere i små rasmarkfragmenter på lokaliteten. I de grunne forsenkningene mellom rabbene finnes stedvis mye fjellkvitkurl, svarttopp og dvergsnelle i tillegg til mange av artene nevnt over. Lengst vest i lokaliteten ligger et toppunkt med avvikende berggrunn. Dette er olivinstein og her dominerer arter som fjelltjæreblom, ullarve og blåapp. Utover til dels store mengder av disse artene er denne delen av lokaliteten relativt artsfattig.

Artsmangfold

Det ble ikke påvist noen særlig sjeldne eller rødlistede arter innenfor avgrensningen. De to kalkkrevende moseartene holeblygmose og radblygmose ble begge påvist på lokaliteten. Dette er arter som i nasjonal sammenheng opptrer spredt, men begge er relativt vanlige i kalkområdene på Saltfjellet. Det vurderes å være et ytterligere potensial for uvanlige mosearter. Når det gjelder karplantefloraen er det svært få rødlistearter som er knyttet til rabbesamfunnene på Saltfjellet, så potensialet innen denne gruppa er ikke like stor her som ideo mer artsrike områdene på andre sida av Saltdalen og i områdene rundt og særlig vest for Svartisen.

Bruk, tilstand og påverknad

Lokaliteten er påvirket av reinbeite, men dette er ikke noen stor trussel mot de biologiske verdiene slik beitetrykket er i dag.

Framande arter**Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår som én av mange naturtypelokaliteter i de mest kalkrike delene av Saltfjellets sentrale deler. Dette omfatter utformingene rabber, lesider, snøleier, rasmarker og arealer med ultrabasisk og tungmetallrik mark. Kalkområdene på Saltfjellet er av det mest artsrike og verdifulle vi har i norske fjellområder.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten er svært kalkrik og huser et stort utvalg av krevende, men stort sett vidt utbredte rabbearter. Denne ryggen skiller seg allikevel ut fra omliggende arealer, selv om potensialet for rødlistearter ikke er særlig stort. I Saltfjellsammenheng er ikke lokaliteten særlig stor, men omfatter et ganske stort areal med ultrabasisk berggrunn, en type som er regionalt ganske sjelden. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0101-Rabbe C0101
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	20
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	20
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	60

Registrert dato: 28.07.2010

Areal:

Hevd:

Bruk	NåverendeBruk	TidligereBruk
Beite	Trolig ekstensivt reinbeite	Trolig ekstensivt reinbeite

Områdebeskrivelse**Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt den 28.07-2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet.

Naturgrunnlag og beliggenhet

Lokaliteten ligger sørvest for Steinfjellet helt øverst i Bjøllådalen og omfatter ei kalkrik sør- og vestvendt lise.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingene leside, rabbe og snøleie. Lesidesamfunnene dominerer store arealer, men overgangen mot rike engsnøleier er glidende. Enkelte steder finnes også mindre arealer med noe senere snøleier, samt litt rabbevegetasjon på forhøyninger i terrenget.

Artsmangfold

De rike, friske engene er dominert av arter som ballblom, grønnkurle, reinrose, svarttopp, norsk vintergrønn, flekkmure, rynkevier, setermjelt, marikåper, marigras, svartstarr, knoppsildre, gulsildre, bjønnbrodd, engsoleie, gulaks, skogstorkenebb og fjellfiol. Deler av disse arelene har mer eller mindre tydelig snøleiepreg. Innimellom finnes noe tørrere, men aldri ekstreme rabbeartier med arter som kattedot, fjellbakkestjerne, fjellfrøstjerne, fjellsmelle, dvergjamne, fjellkvitkurle, bergstarr, seterrapp, fjellrapp, rynkevier, fjellkurle, reinmjelt, perlevintergrønn, marinøkkel, rabbetust og rabbestarr. På rabbene finnes også mye eienerlav og labbmose. Langs noen mindre kildesig dominerer arter som gulsildre, storstarr, hårstarr og myrtevier. Det ble ikke påvist noen særlig sjeldne eller rødlistede arter innenfor avgrensningen. Innen gruppen karplanter er det påvist mange krevende arter, men alle disse er mer eller mindre vidt utbredt. Mosefloraen er dårlig undersøkt, men er trolig ikke veldig spesiell i denne type miljø.

Bruk, tilstand og påverknad

Lokaliteten er påvirket av reinbeite, men dette er ikke noen stor trussel mot de biologiske verdiene slik beitetrykket er i dag.

Framande arter**Skjøtsel og omsyn**

Foruten å påse at beitetrykket fra rein blir for høyt er det ikke behov for skjøtsel eller andre tiltak.

Heilskapleg landskap

Lokaliteten inngår som én av mange naturtypelokaliteter i de mest kalkrike delene av Saltfjellets sentrale deler. Kalkområdene på Saltfjellet er av det mest artsrike og verdifulle vi har i norske fjell.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten representerer en utforming av naturtypen kalkrike områder i fjellet som er ganske vanlig i deler av Nord-Norge. Det er imidlertid noe mer uvanlig at denne utformingen dekker så store arealer, og er så velutviklet med hensyn til arts mangfold som vi ser her ved Steinfjellet og andre steder på Saltfjellet. Dette skyldes blant annet de avrundete landskapsformene og den svært kalkrike berggrunnen. Lokaliteten inngår i tillegg i et helhetlig landskap med flere naturtyper med ulike utforminger i nærheten og vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0103-Snøleie C0103
Verdi: A-Svært viktig A

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	100

Registrert dato: 28.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt den 28.07-2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger nord for Steinfjellet og omfatter den slake lia nordover fra toppryggen. Berggrunnen er svært rik og store deler av avgrensningen overrisles av smeltevann store deler av vekstsesongen. Grensa mot nord er noe omtrentlig da overgangen mot mer triviell vegetasjon skjer gradvis.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utforming snøleie. Lokaliteten utgjøres av et stort snøleiekompleks med stor variasjon i mikrohabitater knyttet til denne naturtypeutformingen. Utsmeltingstidspunktet varierer sterkt og påvirker videre hvor lenge overrisling påvirker arealene. Lokaliteten domineres av vegetasjonstypen rikt våtsnøleie, men arealer med grassnøleie, rikt engsnøleie, rynkevier-polarviersnøleie og rikt mosesnøleie finnes i større eller mindre grad. Deler av arealene er overgangsformer mellom flere av disse typene.

Artsmangfold

I de delene av lokaliteten som smelter ut relativt tidlig, men som bevarer fuktigheten langt utover i vekstsesongen, finnes til dels store mengder av den nøysomme arten stivstarr. Stedvis finnes også en del rypestarr og musøre, også disse lite krevende arter. Innimellom den nøysomme vegetasjon og på mer sparsomt vegetasjonsdekte flater finnes imidlertid til dels store mengder mer krevende snøleiearter. Dette omfatter fjellpestrot, tvillingsiv, polarkarse, snøull, snøsildre, samt rødlisteartene snøsoleie (NT) grannsildre (NT), grynsildre (NT), dvergssyre (NT) og snøgras (VU). Med unntak av snøsoleie er de rødlistede artene vanligst i de snøleiene som smelter ut senere på sesongen og som påvirkes av smeltevann fra overliggende snøfonner hele vekstsesongen. Disse artsrike snøleiene er vanligst rett nedenfor de store snøfonnene som ligger rett oppunder toppryggen av Steinfjellet. Snøsoleie finnes også i disse sene snøleiene, men den virker å ha sitt tyngdepunkt i snøleier som smelter ut noe tidligere i sesongen. Det ble samlet et utvalg moser fra lokaliteten og i dette materialet var det blant annet nervesvannemose, brunmakkmose, grannkildemose, myrtrompetmose, fjell-lundmose, fjellsprikemose, myrsprikemose og svullbekkemose. Alle disse er vidt utbredte, men krevende arter.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande arter****Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår som én av mange naturtypelokaliteter i de mest kalkrike delene av Saltfjellets sentrale deler. Dette omfatter utformingene rabber, lesider, snøleier, rasmarker og arealer med ultrabasisk og tungmetallrik mark. Kalkområdene på Saltfjellet er av det mest artsrike og verdifulle vi har i norske fjell

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten omfatter et større kompleks med flere typer snøleier, men rikt våtsnøleie som den dominerende og mest artsrike. Denne vegetasjonstypen er også vurdert som "noe truet" jf. Lista over truede vegetasjonstyper fra 2001 (Fremstad og Moen 2001). Alle de fem påviste rødlistede karplantartene har gode bestander på lokaliteten. Selv om lokaliteten er artsrik, ser enkelte krevende arter, særlig innen rublomslekta, ut til å mangle. Disse artene ser imidlertid ut til å være langt sjeldnere på Saltfjellet enn i fjellområdene litt lenger nordøst. Denne lokaliteten er uansett artsrik og stor og utviser i tillegg stor variasjon. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Kjelder**Litteratur****Moen et al. 2001 2001**

Truede vegetasjonstyper i Norge, NTNU Vitenskapsmuseet Rapp. bot. Ser. 2001-4: 1-231 ;

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0102-Leside C0102
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0102-Leside	60
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0101-Rabbe	20
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	20

Registrert dato: 28.07.2010

Areal:

Hevd:

Bruk	NåverendeBruk	TidligereBruk
Beite	Trolig ekstensivt reinbeite	Trolig ekstensivt reinbeite

Områdebeskrivelse**Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt den 28.07-2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger vest for Bjøllåvassfjellet og omfatter den bratteste delen av den Ø-vendte lisida ned mot Bjøllåvatnet i nesten hele vatnets lengde. Selv om lia er ganske bratt, finnes det ikke veldig mye bergvegger. De som finnes er ikke veldig høye og har ofte en form som bratte sva heller enn bergvegger. For øvrig er lokaliteten relativt homogen hele lia sett under ett.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingen leside. Vegetasjonen er en mosaikk av tidlige rike engsnøleier, rik lesidevegetasjon som glir over i hverandre, samt fragmenter med rik rabbevegetasjon. Stedvis påvirkes vegetasjonen av vannsig, der det meste av vannet kommer fra kildefremspring. Dette gjør at artssammensetningen varierer til dels ganske mye selv over små avstander.

Artsmangfald

I fuktige sig finnes mye gulsildre, fjellfrøstjerne, dvergjamne, myrfiol, agnorstarr, tvillingsiv, korallrot, trillingsiv, dvergsnelle og sotstarr. Ellers finnes mye rynkevier, fjellsmelle, hårstarr, bergstarr, reinrose, jåblom, bjønnbrodd, svartopp, slirestarr, fjellarve, fjellkurle, grønnkurle, tettegras, fjelltistel, fjellkvitkurle, ballblom og setermjelt. Reinmjelt, setermjelt, reinrose, bergstarr og rynkevier er særlig vanlig på små eksponerte rabber, særlig i avgrensningens vestre deler. Av rødlistearter ble grynsildre (NT) påvist ved en liten bekk. Potensialet for krevende moser vurderes å være relativt høyt. Det finnes blant annet flere arter som vokser på fuktig, overrislet kalkberg, blant annet innen slekta Seligeria (blygmoser).

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår som én av mange naturtypelokaliteter i de mest kalkrike delene av Saltfjellets sentrale deler. Disse lokalitetene omfatter utformingene rabber, lesider, snøleier, rasmarker og arealer med ultrabasisk og tungmetallrik mark. Kalkområdene på Saltfjellet er av det mest artsrike og verdifulle vi har i norske fjell.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten representerer en utforming av naturtypen kalkrike områder i fjellet som er ganske vanlig i deler av Nord-Norge. Det er imidlertid sjeldnere at denne utformingen dekker så store arealer, og er så velutviklet med hensyn til artsmangfold som vi ser her ved Bjøllåvassfjellet og andre steder på Saltfjellet. Dette skyldes blant annet de avrundete landskapsformene og den svært kalkrike berggrunnen. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0103-Snøleie C0103
Verdi: B-Viktig B

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	100

Registrert dato: 28.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse**Innleing**

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt den 28.07-2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger i sørenden av Hestvatnet og omfatter et relativt lite snøleieareal som ligger nedenfor ei stor snøfonn som hvis den smelter ut, smelter ut svært sent. Berggrunnen er kalkrik.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingen snøleie. Hele arealet blir overrislet med smelte vann gjennom mer eller mindre hele vekstsesongen og vegetasjonstypen rikt våtsnøleie dominerer. Denne typen er vurdert som "noe truet" som følge av pågående klimaendringer med tidligere utsmelting (Moen og Fremstad 2001). Vegetasjonen er usammenhengende, noe som karakteriserer denne typen.

Artsmangfold

Vanlige snøleiearter som brearve, rypestarr, fjellbunke, tvillingsiv, stjernesildre, kildemjølke og polarkarse dominerer. I bunnsjiktet finnes mye starnrøkkemose, myrsprikemose og fjell-lundmose. I tillegg finnes det store bestander av snøgras (VU) og dvergssyre (NT). Særlig sistnevnte forekommer i store, livskraftige bestander. I tillegg finnes noe grannsilde (NT), snøsleie (NT) spredt. To individer havelle ble påvist i Hestvatnet.

Bruk, tilstand og påverknad**Framande artar****Skjøtsel og omsyn****Heilskapleg landskap**

Lokaliteten inngår som én av mange naturtypelokaliteter i de mest kalkrike delene av Saltfjellets sentrale deler. Dette omfatter utformingene rabber, lesider, snøleier, rasmarker og arealer med ultrabasiske og tungmetallrik mark. Kalkområdene på Saltfjellet er av det mest artsrike og verdifulle vi har av i norske fjell.

Grunngjeving av verdi

Lokaliteten domineres av en rødlistet vegetasjonstype med et rikt arts mangfold og særlig store bestander av dvergssyre (NT) og snøgras (VU). Selv om flere rødlistearter forekommer i store mengder, gjør den noe begrenset størrelsen til at lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Kjelder

Litteratur

Moen et al. 2001 2001

Truete vegetasjonstyper i Norge, NTNU Vitenskapsmuseet Rapp. bot. Ser. 2001-4: 1-231 ;

Naturtyperegistreringer

Viktig naturtype: C01-Kalkrike områder i fjellet C01
Utforming: C0104-Bergknaus og rasmark C0104
Verdi: A-Svært viktig A

Supplerende naturtyper

Naturtype	Utforming	Andel (%)
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0104-Bergknaus og rasmark	60
C01-Kalkrike områder i fjellet C01	C0103-Snøleie	40

Registrert dato: 28.07.2010

Areal:

Hevd:

Områdebeskrivelse

Innleing

Lokaliteten er kartlagt av BioFokus v/Torbjørn Høitomt den 28.07-2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i verneområdene på Saltfjellet. Røddlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturgrunnlag og beliggenheit

Lokaliteten ligger noen hundre meter sør for Hestvatnet i ei vestvendt "gryte" ut mot Bjøllåvatnet. Berggrunnen er svært rik og deler av lokaliteten domineres av rasmark med varierende grad av stabilitet. Ovenfor rasmarka ligger en skrent med mye marmor. I et flatere parti nederst i avgrensningen finnes et areal med rikt snøleie, delvis kildepreget.

Naturtyper, utformingar og vegetasjonstyper

Avgrensningen gjelder naturtypen kalkrike områder i fjellet med utformingene "bergknaus og rasmark" og "snøleie". Vegetasjonsmessig er lokaliteten tredelt, med spredte planter i bergskrenten øverst, forskjellige plantesamfunn i rasmarka under som gradvis går over i snøleivegetasjon i det flate partiet nederst.

Artsmangfold

I bergknausene øverst finnes lite vegetasjon, men grønnburkne vokser spredt i tillegg til rik rabbevegetasjon på små tørre fjellhyller. Rasmarksarealene utviser stor variasjonsbredde både når det gjelder fuktighet og stabilitet. Sammen med den rike berggrunnen fører dette til et svært høyt arts mangfold. Vanlige arter er ballblom, skogstorkenebb, fjellrapp, perlevintergrønn, harerug, rød jonsokblom, setergråurt, polarsnelle, setersyre, bergveronika, fjelløyentrøst, setermjelt, blåkløkke, marinøkkel, taggbregne, bergstarr, snøsildre, geitrams, rabbestarr, marigras, teiebær, rynkevier og fjellkvitkurle. I tillegg finnes en del kalkklok (NT) i rasmarkas nedre deler. I snøleiet nedenfor rasmarka finnes arter som polarvier, sotstarr, snøsoleie (NT), gulsildre, snøull, knoppsildre, grannsildre (NT), tvillingsiv og kildemjølke. Deler av dette arealet har tydelig kildepreg, mens andre deler kun får fuktighet fra overliggende snøfonn. Bergknauser og steinblokker er levested for en rekke sjeldne og truet mosearter.

Bruk, tilstand og påverknad

Framande arter

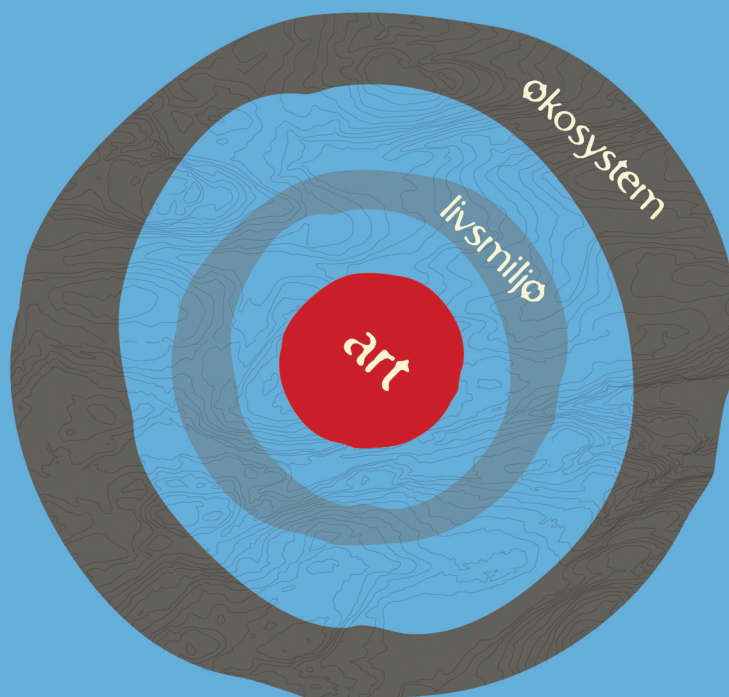
Skjøtsel og omsyn

Heilskapleg landskap

Lokaliteten inngår som én av mange naturtypelokaliteter i de mest kalkrike delene av Saltfjellets sentrale deler. Disse omfatter utformingene rabber, lesider, snøleier, rasmarker og arealer med ultrabasisk og tungmetallrik mark. Kalkområdene på Saltfjellet er av det mest artsrike og verdifulle vi har i norske fjell.

Grunngjeving av verdi

Forekomsten av marmor i kombinasjon med rasmark gjør at lokaliteten delvis kan betegnes som et "spesialområde" med verdier som er lite utbredt, i hvert fall i denne delen av Saltfjellet. På bakgrunn av dette, påvist arts mangfold og potensial for sjeldne arter innen andre grupper, vurderes lokaliteten som svært viktig/viktig (A/B-verdi).

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir en digital rapportserie som heter BioFokus-rapport, <http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>